

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Prenumerata:
Amerikoje ir užsieniuose
metams \$4.00
pusei metų \$2.00
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1905
Address:
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 31

SOUTH BOSTON, MASS., RUGPIČIO (AUGUST) 2, 1961

56-tieji Metai

"Keleivio" Telefonas AN 8-3071

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiro Numerio Kaina 10 Centų

Jungtinės Tautos Negalėjo Išspręsti Bizertos Ginčo

JT Saugumo Taryba Nieko Negalėjo Nutarti Prancūzų-Tuniso Ginče; Tunisas Dabar Telkia JT Seimo Narį, Nori Sušaukti Nepaprastą Seimo Sesiją Ginčui Spręsti; Tunisas Telkia Karo Jėgas.

Pereitos savaitės gale JT saugumo taryba vėl svarstė Tuniso ginčą su prancūzais dėl Bizertos karinės bazės. Prancūzai karo veiksmus prie tos bazės sulaikė, bet jie neatitraukia kariuomenės nuo užimtųjų aplink tą bazę vietų, kol negaus iš Tuniso garantijų, kad jie nebetrukdys atskiroms tos bazės dalims savitarpėje susisiekti, bet Tunisas lieka reikalavimą, kad prancūzai visai tą bazę apleistų ir išsikraustytų namo.

Tiek dėl bazės patuštini-mo, tiek dėl laikino sugyvenim-o prie tos bazės prancūzai siūlo Tunisui tiesie-gines derybas, bet Tunisas nori, kad Jungtinių Tautų organizacija pirma įsakytų prancūzams trauktis iš Bizertos bazės. Tokio nutari-mo JT saugumo taryba ne-galėjo padaryti, ji balsavo dvi rezoliucijas ir nė viena iš tų rezoliucijų nesurinko 7 balsų, todėl atpuolė. Be to, vieną švelnesnę prancūzams rezoliuciją rusai grasi-no vetuoti, ji irgi atpuolė. Prancūzai debatuose JT saugumo taryboje nedalyvavo, bet jie ir neboikotavo posėdžio ir buvo pasirošę bet kokį jiems nepatinkamą nutarimą vetuoti. Bet jiems to nereikėjo daryti.

Dabar Tunisas telkia ka-ro jėgas prieš prancūzus. Esą Nasserio Egiptas, Jordanija ir kitų arabų kraštai greit atsisiųs savo karo pajė-gas į Tunisą ir padės jam prancūzus vyti lauk.

Ar prancūzai trukdys ara-bų savanoriams vykti į Tu-nisą, nėra dar žinoma. Ir iš Sovietų Rusijos Tunisas dar neprašė karinės pagalbos, bet grasi-na vėliau prašyti. Jugoslavijos Tito sutiko siųsti savo "savanorius" ka-riauti prieš prancūzus.

Padėtis Tunisijoje dabar yra "nei karas, nei taika." Jei ji ilgiau užsitęs, ji ga-li virsti karu. Jungtinių Tau-tų seimas dar nesaukiamas, nes Tunisas dar nesutelkė 50 valstybių, kurios pasisa-kytų už seimo sušaukimą tuoj pat.

Pereitą savaitę Alžerijos arabai nacionalistai nutrau-kė derybas su Prancūzija dėl taikos atstatymo Alžeri-joj ir dėl to krašto gyventojų atsisakymo.

Alžerijos nacionalistai skelbia, kad jie derybas nutraukė todėl, kad Prancūzija nesutinka pripažinti jiems visą Saharos dykumą su visais jos gamtos turtais.

Rusai Nori Vėl Viršūnių Derybų

Iš paskutinių rusų dikta-toriaus Nikitos Chruščiovo pasisakymų Berlyno klau-simu, Vakaruose daromos iš-vados, kad Sovietijos val-dovas norėtų ir vėl pradėti derybas prie stalo didžiųjų keturių kompanijų.

Kol kas oficialaus pasiū-lymo susirinkti keturiems didiesiems niekas dar nėra padaręs, bet rusai prie to veda. Vakarų valstybių va-dai, nežiūrind daugelio pasi-tarimų, vis dar neturi visiškai vieningo nusistatymo dėl viršūnių konferencijos ir dėl savo bendros laikyse-nos tokioje konferencijoje.

Tiesa, reikalas dar nėra skubus, stygas suderinti dar yra laiko, nes Berlyno kri-zę Chruščiovas iš anksto už-sakė ir ji pribręs tik apie Padėkos dieną ar apie Ka-lėdas. Todėl dar yra laiko susiprasti ir bendrą laiky-seną sutarti.

Kongresas Svarsto Pagalbą Užsieniams

Senatas jau pradėjo vi-sumoje svarstyti prezidento pasiūlytą užsieniams duoti pagalbą. Senato komisija prezidento pasiūlymą prie-mė beveik be pakeitimų, to-dėl laukiama, kad ir senato visuma taip pat prezidento siūlymams pritaris. Kiek daugiau kliūčių gali būti at-stovų rūmuose, bet "su Niki-tos pagalba" ir ten užsie-nių remimo programa greičiausiai bus priimta.

Daugiausiai abejonių ky-la kongrese dėl to, kad pre-zidentas siūlo priimti užsie-nių remimo programą ke-liams metams, kad galima būtų užsieniuose vykdyti il-gesnio laiko pasimojimus. Dabar, kai pinigai skiriami kasmet, planuotojai nieka-da nėra tikri, ar pradėtas koks darbas bus galima už-baigti, nes tas priklauso nuo to, ar kongresas skirs reikalingas lėšas.

Indijos vyriausybė ruo-šiasi protestuoti Washing-tone prieš Pakistanui tei-kiamą karinę pagalbą, ir ypač Indija yra nepatenkin-ta, kad Pakistanas gauna modernių karo lėktuvų.

Pakistaro vadas, kada lankėsi Washington, pro-tesavo prieš Amerikos ga-limą pagalbą Indijai, nes jo manymu tokia pagalba galėtų būti nukreipta prieš Pakistaną.

GRĮŽTA ATLIKĖS SAVO PAREIGĄ

Astronautas kap. Virgil I. Grissom (viduryje) ant Randolph laivo denio, kur jį atvežė helikopteris, pagavęs jį Atlanto vandenyną. Astronauto kelionė į aukštybes gerai pasisekė, bet jam ūpą sugadino tas, kad kapsulė, kurioj jis skrido ir nusi-leido į vandenyną, nuskendo, o joje buvo filmai ir kita surinkta skrendant me-džiaga. Kapitono Grissom kelionė jau buvo antrojo amerikiečių ekskursija į erdvę.

Rusai Demonstravo Savo Karo Laivus

Liepos 30 d. Sovietų Są-junga minėjo karo laivyno dieną ir ta proga Leningra-de komunistai demonstra-vo savo karo laivus. Pro mi-nias žmonių praplaukė nau-jausieji rusų karo laivai, ru-sai ir ta proga gyrėsi, kad jų karo laivyno nugarkaulis esą atominiai povandeni-niai laivai, bet laivų parade atominių submarinų nebu-vo.

Neseniai rusai parodė pa-sauliui savo naujausius ka-riskus lėktuvus, o po to jie pradėjo girtis savo atomi-niais submarinais, bet jų dar niekam nerodė.

Vakaruose retai kas maži-na rusų karinę galybę ir visi žino, kad Sovietų Ru-sija visus pokarinius metus ginklavosi visomis išgalė-mis, o todėl turi turėti mo-dernių ginklų, kaip jų tu-ri ir Vakarų valstybės.

Buv. Prez. Truman Sako Rusai Blofuoja

Buvęs prezidentas H. S. Truman dėl rusų grasinimų išvartyti vakariečius iš Ber-lyno sako, kad rusai smar-kauja, bet jei Vakarų val-stybės laikysis vieningai ir tvirtai, rusų blofas sprogs. H. S. Truman pritaria pre-zidento J. F. Kennedy pasi-sakymui dėl Berlyno ir ma-no, kad tvirtas laikymasis Berlyne yra būtinas.

Rusų blofas, jei tai yra tik blofas, pasirodys rudenį, arba žiemą, kada rusai su-darys "taikos sutartį" su savo lėmėmis rytinėj Vokie-tijoje ir rytinėj Vokietijos komunistai bandys uždaryti kelius į vakarinę Berlyno miesto dalį.

Anglija Nori Įstoti į Prezidento Grįžo Europos Ukio Uniją Sostinė Prie Darbo

Anglijos vyriausybė nu-tarė kreiptis į šešių Europos valstybių mitytų uniją, arba bendros rinkos valstybes su pareikimu įstoti į tą bendros rinkos ūkišką sąjungą.

Bendros rinkos sąjunga kol kas sudaro šešios Euro-pos valstybės (V. Vokietija, Prancūzija, Italija, Belgija, Olandija ir Liuksemburgas) ir visos tos valstybės eina prie mitytų unijos. Jos jau dabar yra sumažinusios mitytų savitarpinė preky-bą ir eina prie visiško mitytų panaikinimo. Anglija il-gai svyravo ir net buvo su-organizavusi kitas šešias Europos valstybes prekybai savitarpėje skatinti.

Bet šešios bendros rinkos valstybės turi apie 170 mili-onų gyventojų ir anglų iš-dirbiniams vis sunkiau yra konkuruoti su kitomis Euro-pos valstybėmis bendroje rinkoje. Dėl tos priežasties Anglija pergyvena eilinius ūkiškus sunkumus.

Anglijos nutarimas dėtis prie "bendrosios rinkos" šešių pareikalaus ilgų dery-bų, bet Anglija pirmą žings-nį jau padarė.

AMBASADORIŲ SĄSKRYDIS

Nikosijoje, Kipro respubli-kos sostinėje susirinko iš 21 šalies Amerikos amba-sadoriai išklausyti C. Bow-les pranešimo apie Ameri-kos politiką Viduriniųjų Rytų kraštuose.

Chester Bowles yra val-stybės pasakrotojus ir arti-miausias valstybės sekreto-rius bendradarbis. Kalbos apie jo pasitraukimą iš vie-tos nepasitvirtino.

Prezidentas J. F. Kenne-dy po dviejų dienų poilsio Cape Cod grįžo į Wosh-ingtoną testuoti kariškus pasi-ruošimus ir būti arčiau kong-reso, kurs dabar svarsto vyriausybės pasiūlytą pro-gramą užsieniams remti.

Kiek seniau atrodė, kad kongresas žymiai apkarpy-s užsieniams remti programą, kurią prezidentas pasiūlė kongresui, bet dabar jau laukiama, kad kongresas prezidento pasiūlymams pri-tars. Prie to prisidėjo ir pre-zidento geri santykiai, pa-laikomi su kongresu, ir Ni-kitos grasinimai.

Prezidentas dar tikisi ir paramą mokykloms laimėti kongrese, nors prieš kelias dienas atrodė, kad ta pre-zidento programos dalis neprae-is dėl katalikų vadų spaudimo į kongresmonus, kad jie ne-uzmirštų, jog katalikų ba-žnyčia irgi nori valdiškų pi-nigų savo parapijinėms mo-kykloms.

1500 Žmonių Indijoje Mirė Nuo Choleros

Dvejoje Indijos valstijo-se—Pradeshe ir Bihar— nuo birželio 7 d. siaučia chole-ra. Tose valstijose jau mi-rė nuo tos baisios ligos apie pusantro tūkstančio žmonių ir ligai galo dar nesimato.

Indijos vyriausybė sako, kad skiepijimas žmonių prieš choleros ligą vykdo-mas labai plačiai ir tikimasi gerų rezultatų.

Abi ligos paliestos val-stijos yra siaurinėje Indijos dalyje, kur vasarą yra taip pat karštos, kaip ir pietinėj Indijos dalyje.

Amerika Pradeda Ruoštis Berlyno Krizei

Krašto Kariškas Stiprinamas Bus Vykdomas Palaipsniui Ir Be Provokacijos; Sustiprinta Kariuomenė Tik Ru-denį Bus Gabenama į Europą; Tuo Tarpu Bus Bandoma Tartis Su Sovietų Valdžia.

Kuba Žada Gražinti Pavogtą Lėktuvą

Pereitos savaitės pra-džioje Kubos diktatoriaus Castro vienas šalininkas pa-kišo keleivinio lėktuvo pi-lotui revolverį ir priver-tė jį lėkti į Kubą ir ten nusi-leisti žemyn. Lėktuve buvo 37 žmonės. Visi keleiviai ir igula vėliau buvo paleisti, bet Castro grasi-no, kad jis neatiduos lėktuvo, kol Ame-rika negrąžins jam kelius mažus lėktuvus teismo pa-tvarkymu areštuotus už skolas.

Bet savaitės gale Kubos diktatoriaus apsigalvojo ir skelbė, kad jis pavogtą lėk-tuvą atiduos Amerikai, nes lėktuvo užgrobimas gali duoti pagrindą Amerikai užpulti Kubą. Lėktuvą Ca-stro žada perduoti Jungtinių Tautų organizacijai.

Dėl lėktuvo pagrobimo Amerikoje buvo girdėti la-bai griežtų pasisakymų ir siūlymų sudrausti Kubos banditizmą.

Kubos keli lėktuvai Ame-rikoje buvo areštuoti teismo įsakymu, tikslu išieškoti iš Kubos skolas privačioms firmoms.

Labdaros Veikėjai Gauna Įspėjimą

Amerikoje yra apie 100 tūkstančių visokių organi-zacijų, kurios vienam ar ki-tam tikslui renka pinigų iš žmonių. Daugiausiai yra vi-sokių labdarinių organizaci-jų, kurios rankioja iš žmo-nių aukas.

Labai daugelis tų pinigų renkančių organizacijų ne-duoda aiškių apyskaitų apie savo veiklą ir ypatingai mėgsta nutylėti, kiek tos organizacijos išleidžia pini-gų aukų rinkimui. Yra to-kių organizacijų, kurios vi-sus surinktus pinigus pra-valgo ir todėl nėra linku-sios girtis, kad jų labdara tik jas pačias ir paliečia.

Komitetas, kuris bėgyje dviejų metų tyrinėjo lab-daringų organizacijų veiklą, įspėja tas organizacijas, kad jos neteks visuomenės pasitikėjimo, jei ir ateityje duos neaiškias apyskaitas ir nusišyps, kokią dalį surinktų pinigų jos pačios suvalgo.

DERYBOS SU GM

Automobilių darbininkų urija pradėjo derybas su GM korporacija dėl darbo sutarties atnaujinimo. Su-tartis baigiasi rugpičio 30,

Prezidentas J. F. Kenne-dy pereitą savaitę pranešė tautai, kodėl Amerika turi būti pasiruošusi girti Ber-lyną, jei toks reikalas būtų ir tuoj po to kongresas ėmė-si darbo, kad duotų prezi-dentui jo prašytą karo jėgų sustiprinimą. Kongresas be ilgų ginčų, republikonams ir demokratams pritariant, duoda prezidentui viską, ko jis prašė karo pajėgoms sti-printi—pinigų ir vyrų gin-klams ir geresniam pasiro-šimui.

Šią savaitę kongresas nu-balsuos reikalingus įstaty-mus ir prezidentus pradės juos vykinti gyvenimam.

Karo pajėgų stiprinimas bus vykdomas palaipsniui, bus pašaukta į kariuomenę daugiau vyrų, nepilnos divi-zijos bus papildytos, bus užpildyti nauji ginklai, bus geriau paruoštos kelios at-sarginės nacionalinės gvar-dijos divizijos, bet tų ka-ro pajėgų gabenimas į Eu-ropą bus daromas tikrai ankstyvą rudenį, jei toks reikalas bus.

Amerikos politika yra tu-rėti reikalingą jėgą, bet nie-ko neprovokuoti, savo jė-gų nedemonstruoti ir tik krizei besitartinant turėti savo jėgas paruoštas ir ne-toli krizės slatinio.

Sovietų Komunistai Turės Programą

Praeitą šeštadienį Sovietų Sąjungos komunistų partija paskelbė naujos savo pro-gramos projektą, kuriame su-rašyta daugybė visokių pa-žadų Sovietijos gyventojams. Tik pilietinių laisvų, kokias mes žinome demok-ratiškuose kraštuose, nau-jame programos projekte nėra.

Naujasis programos pro-jektas numato "taikingą ko-egzistenciją" su kapitalis-pranašauja, kad kapitaliz-tiniais kratais, bet kartu mas jau yra atgyvenęs savo amžių ir turi užleisti vietą komunizmui.

Dėl programos pažadų skaitytojai ras daugiau in-formacijų laikraščio viduje ir prie tos programos dar teks vėliau grįžti, nes tai yra didelis 50,000 žodžių dokumentas, pilnas visokių pažadų ir pranašavimų.

Darbo sekretorius A. J. Goldberg lanko krašte ra-ketų bazes ir aiškina skun-dus dėl darbininkų dirbti-nio viršvalandžių darbo ir kitokio parazitizmo.

Pirmieji pasiruošimai

Prezidentas J. F. Kennedy pereiną savaitę padarė pranešimą tautai apie Berlyno brėžiančią krizę ir ta proga išpėjo kraštą, jog gresia rimtas pavojus ir tam pavojui pašalinti ar pasitikti kraštas turi pasiruošti. Prezidentas sakė, kad Amerika yra pasiruošusi derėtis ir ieškoti taikos sprendimo visiems nesisipratimams ir ginčams spręsti, bet neleis savęs išvartyti iš Berlyno ir nešiuos Berlyno gyventojų laisvės. Karo Amerika nenori, bet Amerika yra kariavusi ir, jei kitos išeitis nebus, turės ir vėl kariauti.

Prezidentas ta proga paminėjo, kokių priemonių Amerika imsis, kad tinkamiau pasiruoštų visokioms galimyboms. Pirmiausiai bus šiek tiek sustiprinta kariuomenė, bus sustiprintos oro ir jūrų pajėgos, bus rimčiau pasirūpinta civiline apsauga ir bus įsigyta naujų ginklų. Iš viso 225,000 vyrų sustiprins mūsų šalies kariškas pajėgas ir 3,400,000,000 dolerių pinigų bus išleista krašto geresniam paruošimui.

Amerikos prezidentas niekam negrasino, bet šaltai išdėstė reikalą ir kartu pabrėžė, kad Amerika yra pasiruošusi derėtis ir ieškoti taikos sprendimo visiems ginčams. Bet pats faktas, kad Amerikos prezidentas nepasitenkino taikiais žodžiais, bet painformavo kraštą ir apie pirmuosius pasiruošimo žygius, suelektrino visą šalį ir rado didžiausio gyventojų pritarimo. Visi reiskia vilties, kad jėgų nereiks bandyti, bet jeigu reiktų ir tos jėgos būtų neparuoštos, tai būtų nedovanotinas apsilaidimas. Jeigu bus išvengta jėgų bandymo ir pralaimėjimo prie Berlyno, tai už tai greičiausiai teks dėkoti geram pasiruošimui ir pasiryžimui neleisti save išmesti iš miesto, kuriam Amerikos ir kitų Vakarų valstybių karo pajėgos yra teisėtai ir neturi jokio pagrindo iš to miesto trauktis.

Kaip Amerikos žmonės ir kongresas pritarė prezidento žodžiams ir jo raginimui pasiruošti, matyti iš to, kad kongresas kelių dienų bėgyje paruošė reikalingus įstatymus ir juos nedelsiant priims. Tas geriausiai rodo, jog amerikiečiai laukė aiškaus vyriausybės pasisakymo ir laukė ne tik žodžių, bet žygių, kurie stiprina krašto ryžtą ginti savo teises ir nebeleisti rusams laiptoti sau ant kojų. Pasiruošimas bus naudingas ne tik tai sprendžiant Berlyno klausimą, bet ir bet kurioj kitoj krizėj, kurią Maskva sugalvos išprovokuoti šalia Berlyno ar po Berlyno.

Prezidento žodžiai ir ypač jo žodžiai apie pasiruošimą rado pritarimo ne tik tautoje, kongrese ir spaudoje, bet ir užsienyje. Visi Amerikos sąjungininkai suprato, jog ši kartą Washingtonas rimtai ir reikalingai žiūri, o todėl ir sąjungininkai mano neatsilikti ir taip pat prisidėti prie pasiruošimo.

APŽVALGA

MIZARA TEISINASI

Rojus Mizara, Lietuvos bolševikiškos valdžios blynais penėtas vyras, rašo savo "Laisvėje", kam jam koki ten "veiksnių" ehtiliganai" padarę kiauylę. Pasiklausyk kaip gailiai Mizara skundžiasi ir tada suprasime, kaip tas peniukšlevičius bijo netekti gero vardo ir riebių honorarų iš Lietuvos valdovų. Mizara sako:

"Tai, ką paduodu žemiau, be abejonės, nustebs ne vieną padorų žmogų.

"Atsitiktinai sužinojau, kad Tarybų Lietuvos priešai siuntinėja į Lietuvą įstaigoms ir pavieniams piliečiams visoki anti-tarybinį brudą mano vardu! . . .

"Jie, sakysme, iškerpa iš buržuazinės spaudos kokių biaučių anti-tarybinį raštalaikį, deda į voką, užadresuoja kokiam visumeninei įstaigai arba į žymiesniam asmeniui Lietuvoje, o atgalinį adresą užrašo: 'R. Mizara. . . .

"Vadinasi, sudaro taip, tarytum tą jų šlamštą aš siunčiau! . . .

"Ar jūs, gerbamas skaitytoja, girdėjote tokį chuliganizmą?"

"Ir tai atlieka ne pavieniai asmenys, o 'Veiksnių' organizuoti chuliganai. Jie, matyt, tikisi, kad su mano atvokio pavarde ir adresu jų šlamštą lengviau pralys į Lietuvą. . .

"Lietuvos žmonėms, kurie yra gavę visokių šlamštų, siųstų jiems neva nuo manęs, sa-

kau: Žinokite, supraskite, kad ne aš juos siunčiau. Juos jums siuntė ir tebesiunčia suniekėjė šantažistai - blackmaileriai, kuriuos užlaiko, kuriuos finansuoja 'vaduotojai' iš nesusipratusių žmonių surinktomis aukomis." (Laisvė liepos 28 d.)

Idomu tas isteriškas Rojaus bažijimasis, kad ne jis siunčia į Lietuvą "šlamštą." Jis siunčia tik "Laisvę," nors kodėl jis mano, kad jo ta "Laisvė" nėra šlamštas, jis nesiteikia pasakyti.

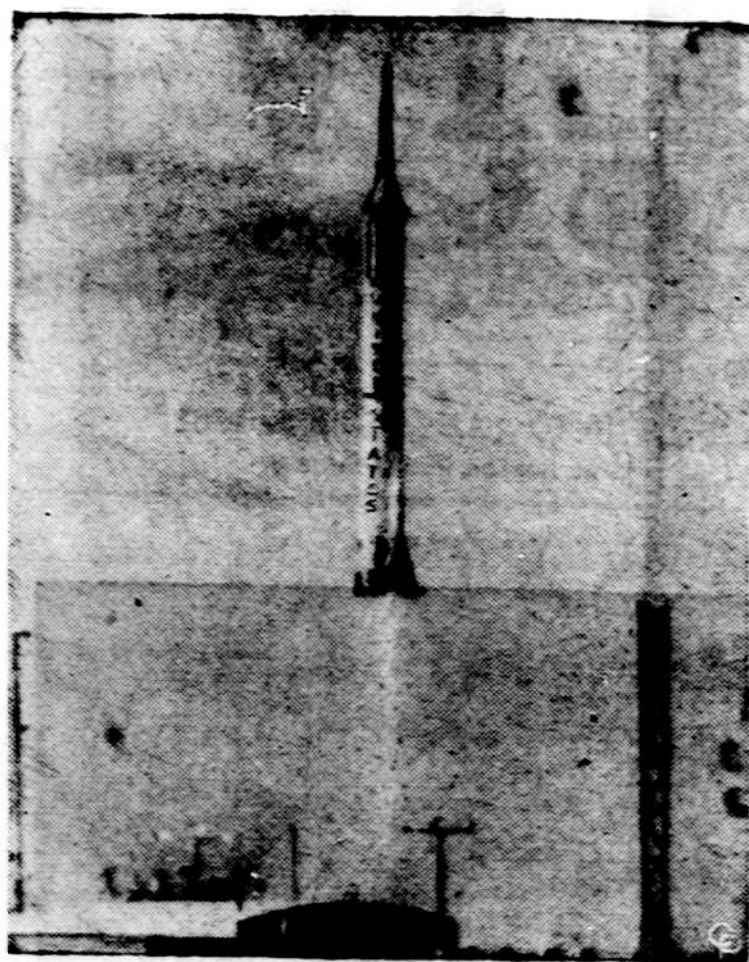
Rojus nežino, kas "jo vardu" siunčia "šlamštą," bet tas blynų didvyris ir nežinodamas pirštu rodo į kokius ten "veiksnius" ir net nudauda žiną, kieno pinigais tas yra daroma!

Atrodo, kad Mizara labai išsigando, kai sužinojo, kad "jo vardu" į Lietuvą eina nelegališki raštai ar iškarpas iš kitų laikraščių. Ko jam išsigąsti? Ar bijo, kad honorarų karvutė gali užtrūkti?

R. Mizara savo isterišką šauksmą "žinokite, supraskite" pasirodo esąs žmogus visai be humoro ir pilnas išgąsčio dėl galimybės prarasti kazonus blynus iš bolševikų Lietuvoje.

Mes pasakysime Rojui anekdotą apie "didįjį Leniną," kuris gal atves jį į lygsvarą. Pasakoja, kad kas tai kartą paklauses Leniną, kodėl jis laiko savo aplinkumoj Kremliuje tokį melagį ir bailį, kaip Griška Zinov-

JI ISKIL 117 MYLIU

Sitos raketos kapsulėj astronautas kap. Grissom iškilo 118 mylių ir nukrito į Atlanto vandenyną už 303 mylių. Baigus kelionę astronautas paragavo kiek vandens, bet šiaip visa kelionė buvo sėkminga.

Ką jie žada?

Sovietų Sąjungos komunistų partija paskelbė savo naujos programos projektą, kuris bus apsvastytas partijos kongrese spalio mėnesį ir, žinoma, priimtas, nes programos projektas yra paruoštas su Nikitos pritarimu, todėl jam nieks suvažiavime nedrįs priešintis.

O koki buvo komunistų partijos programa iki šiol? Taigi, jos visai nebuvo. 1919 metais komunistų partija buvo priėmusi programą, bet ji greit buvo už-

jevas? Leninas į tai atsakęs: —Dideliame ūkyje visoks brudas gali būti naudingas!

Kodėl Mizara nepagalvojo, kad štai ir jo menka būtybė pasirodė kai kam naudinga pasiūsti į Lietuvą nekomunistiniam "šlamštui"?

Ta mintis turėtų sukelti juoką, bet R. Mizara puola į isteriją ir, kaip visada, kada Rojus nori būti labai gudrus, jis pradeda maišyti svetimus žodžius ir nugalba visai nuo koto. Siuntimas "šlamšto" į Lietuvą Mizaros "vardu" ar "atgaliniu adresu" nėra joks šantažas, tai yra tik bandymas bolševikiškus laiškus cenzorius apgauti. Tikslai tas. Ar tie cenzoriai duodasi apgaunami, tai jau kita istorija.

O dabar vienas rimtas reikalas. Ar Rojus Mizara ir visi bolševikiški "rojukai" gali paaiškinti, kodėl į Lietuvą nėra leidžiami lietuviški laikraščiai, išskyrus bimbiniui-mizarinę spaudą, kuri neša Lietuvos žmonėms tas pačias nubodžias ir melagingas informacijas, kokias jie gauna iš komunistinių laikraščių, leidžiamų Lietuvoje? Kodėl Maskva ir jos klapčiukai Vilniuje bijo išleisti į Lietuvą nebolševikiškus laikraščius? Rojau, ar žinai atsakymą? Ir kaip Rojus sužinojo, kad į Lietuvą sujo "rojau" vardu eina "šlamštą," o ne rimta informacija, kurios Lietuvos žmonės gal yra labai išsiilę?

Atsakymo į mūsų klausimus iš Rojaus mes negausime, bet mūsų skaitytojai atsakymą žino ir gali apsieiti be Maskvos bliudlaizio paaiškinimų.

mirsta, o kai ejo didysis Stalino "valymas," tada buvo išvalytas tos programos vyriausias autorius ir komentatorius Bucharinas. Po to apie partijos programą niekas ir kalbėti nebedrįs davo. . . Iki 1919 m. komunistų partija gyveno 1903 m. priimta programa, kuri į partijos politiką ir laikyseną jokios įtakos neturėjo.

Dabar Chruščiovo sumanymu partija priims naują programą ir toje programoje, ar jos projekte, yra surašyta visokių pažadų ir akių muilininų.

Paimsimė keletą pavyzdžių iš tos naujosios programos projekto. Joje skaitome, kad po 10 metų Sovietų Sąjungos žmonių gyvenimo lygis bus aukščiausias visame pasaulyje. Bus? Kodėl turėtų būti? Juk dabar Sovietijos darbo žmonės gyvena keturius ar penkių kartus blogiau, negu Amerikos žmonės. Kokiu būdu per 10 metų komunistai man pralenkti Ameriką ir gaminti daugiau visokių gėrybių? Nuo įrašymo į programą, kad po 10 metų gyvenimo lygis bus aukščiausias pasaulyje, tas gyvenimo lygis nepakils. Reikės gaminti visako daug daugiau, negu gamina Amerika ir kaip to bus pasiekta, to programa neaiškina ir negali išaiškinti. Tikrenybėje tai yra dar vienas pažadas, kuris nieko nekainuoja, o todėl jis ir žadamas.

Tarp visokių pažadų yra ir tokių: Girdi, po 20 metų Sovietų Sąjungoj kiekvienas gyventojas gaus nemokamai maistą ir butą. Taip ims ir 'gaus' ir tai lygiai po 20 metų! Jeigu per 40 metų komunistai nesusgebėjo užtikrinti visiems gyventojams padorių butų, užtenkamai maisto ir kitų reikalingų prekių, tai kaip bus pakelta gamyba, kad kiekvienam užtikrintų nemokama maistą ir butą?

Žinoma, viskas pareina nuo to, ką vadinti "nemokamai." Jeigu žmones versti dirbti be atlyginimo, tai kodėl jiems neduoti maisto "nemokamai"? Programos projektas žongliuoja žodžiais ir švaistosi pažadais, kurie valdantieji diktatoriai visai nieko nekaštuoja. Kas

bus po 20 metų, galima spėlioti, bet programinius pažadus daryti galima tik turint savo rankose vėzdą ir žinant, kad už pažadų netesėjimą niekas netrauks atsakomybės.

Kadaise komunistai Rusijoje buvo pradėję ginčytis dėl "valstybės išnykimo." Tuos ginčus nutraukė Stalinas savo garsiaisiais apsiuvalymais—jis paleido kulakas į makuoles ir ginčą užbaigė taip, kaip jis norėjo. O valstybė Sovietijoje ne tik neišnyko, bet išaugo į baisiausią, visą apimančią organizaciją, kuri tvarko ne tik žmonių kasdieninį materialinį gyvenimą, bet nustato, ką žmonės turi galvoti, ir ką jie turi tikėti, kaip jie turi dirbti, kaip jie turi šnipinėti savo kaimynus ir bendradarbius ir, bendrai, valstybė pasidarė ne tik "kalėjimas," kaip Leninas ją vadino, bet pasidarė ir bažnyčia, ir mokykla, ir viskas kita. Toki visaaipanti, totalitarinė valstybė, valdoma komunistų partijos, iš atskiro žmogaus padarė beteisį darbo gyvulį, kuris turi tik tiek teisių, kiek valstybė leidžia jam turėti.

Tokios valstybės valdytojai dabar išėjo su nauja programa ir naujais pažadais, bet ar reikia didelio išmanymo, kad visus tuos pažadus skaityti tik dar viena apgavystė visoj virtinėj apgavysčių?

Kadaise, kai Stalinas pradėjo prievarta ir negirdėtu žiaurumu pramoninti atsilikusią Rusiją, buvo kalbama, kad po vienos kitos piatilietkos Rusijos žmonės keliaus tikrai lėktuvais ir veik kiekvienas rusas turės lėktuvą savo keliuoms. Juokdariai tada sakėdyavo: "Ot bus geri laikai, kada kiekvienas galės lėktuvu skraidyti. Ot, pavyzdžiui, Maskvoje išgirdai, kad Ukrainos Charkove dalina visiem kiaušiniams, sėdai sau į lėktuvą, nulėkai į Charkovą, atstojai į eilę, gavai vieną kiaušinį ir vėl skrendi kaip ponas atgal į Maskvą!"

Tokių "kiaušinių Charkove" pažadų naujoji komunistų programa yra pilna. Ji net sako, kad Sovietų Sąjunga panaikins pasaulyje karus! Žinoma, jei rusams pasiseks iki to "karų panaikinimo" užkariauti visą pasaulį, tada jie nebeturės ko beužkariauti ir karai išnyks, jei kinai nepanorės savo kaimynus rusus susidėti į kišenę. Šiaip jau žadėti karų panaikinimą, kada bolševizmas ginkluojasi iki dantų, yra dar vienas pažadas, kuris nieko nekaštuoja ir nič nieko neduoda. Hitleris irgi kadaise žadėjo pasauliui amžiną taiką po to, kai vokiečiai nukariaus visą pasaulį ir pasidarys pasaulio žandarais. Rusams bolševikams, matyti, irgi labai niežti pasidaryti pasaulio žandarais.

Apie bolševikų naująją programą bus dar daugiau progų pakalbėti.

BOMBOS P. TIROLYJ

Vokiečių mažuma Pietiniame Tirolyje vėl pasižymėjo bombomis. Jie išsrogdino aukštos įtampos elektros laidų stulpą ir nutraukė elektros tiekimą.

Vokiečiai ten skundžiasi, kad italų policija juos tardydama užmiršta visą mandagumą ir net vartoja smurto. Italai tą užginčija.

Kas savaitė

Mirties bausmė

Mirties bausmės panaikinimas yra daugelio pažangiųjų žmonių siekimas. Už mirties bausmės panaikinimą kai kada prasitaria ir vienas kitas komunistas. Pavyzdžiui, Antanas Bimba yra ne kartą pasisakęs prieš mirties bausmę, bet jis visada pataiko pasisakyti prie tos rūšies bausmę tik tada, kai čia Amerikoje ar kuriam kitame Vakarų krašte mirties bausmė yra taikoma. Kada komunistai žudo savo priešininkus, Bimba tyli ir nesuranda savyje drąsos tą bausmės rūšį smerkti.

Siomis dienomis iš Sovietijos praneša apie pasmerkimą mirčiai ten dviejų "spekulantų." Iš viso 8 tokie spekuliantai buvo nuteisti po 15 metų kalėjimo, bet dviem spekuliantams prokuroras reikalavo mirties bausmės ir bylą perkėlė į aukštesnį teismą, kuris Nikitos pageidavimą išpildė ir du "spekuliantų" nuteisė mirti. Nuteistieji Y. A. Rokotov ir V. P. Faibisenko jau ir sušaudyti. Bet Antanas Bimba nė vienu žodžiu neužsiminė ir apie mirties bausmės panaikinimą ta proga visai nekalbėjo. Du žmonės nužudyti už kokias tai spekuliacijas, o ne už prievartavimą, žmogžudystes ar panašius biaučius praškalimus ir humaniška sutvėrimą vaidinantis Bimba neprotestuoja nė vienu žodžiu. Tai tau mirties bausmės priešininkas!

Mes ne pirmą kartą jau turime progos iškelti to lietuvių komunistų vado šlykštų dviveidiskumą.

Jų nauja programa

Sovietijos komunistų partija paskelbė naujos partijos programos projektą, kuris bus priimtas spalio mėn. įvykstančiame partijos kongrese.

Programoje prirašyta devynios galybės visokių pažadų, bet joje nėra net užsiminta, kad komunistų partija kada nors atsakys nuo savo diktatūros. Visai ne. Komunistų partija laiko ir žada laikyti valdžią savo rankose, o piliečiams žada keptų karvelių pagal pareikalavimą.

Keista ta programa, iš tiesų. Ji žada "kiekvienam pagal jo poreikius," bet visai nutyli žmonių minties laisvę, organizacijų ir susirinkimų laisvę, spaudos ir žodžio laisvę. Tokių dalykų komunistan nepripažįsta ir nežada pripažinti.

Išėina taip, kad kada nors komunistai Sovietijoje pakels užtenkamai gamybą, kad visiems užtektų ir duonos ir apavo, ir drabužių, bet dvasinės vergijos, kurią jų totalitarinė diktatūra įvedė, jie napanaikins. Piliiečiai bus ir toliau vergai, o komunistai liks ir ateityje vergų dabotojai.

Tokie yra naujausieji komunistų pažadai pavergtiems žmonėms.

Tunisas ir prancūzai

Jungtinių Tautų organizacijos saugumo taryba vėl svarsto Tuniso ir prancūzų ginčą dėl Bizertos ir dėl li-

kvidavimo kelių dienų karo prie Bizertos kariškos bazės.

Ką nutars JT saugumo taryba, jei iš viso ką nors nutars, dar nėra žinoma. Bet tas gal ne tiek ir svarbu.

Daug svarbiau yra arabų valstybių pasitarimai ir jėgų mobilizacija karui prieš Prancūziją Tunise ir Alžerijoje. Arabų valstybės ir iki šiolei atvirai kariavo prieš prancūzus, o dabar rengiasi su visomis savo jėgomis traukti į šventą karą dėl Saharos aliejaus šaltinių ir kaip tik tuo metu, kada Vakarų pasaulis turi telti jėgas dėl Berlyno krizės.

Idomu, kad seniau Tunisas tvirtino prancūzams, kad kilus karui jie leis prancūzams vėl užimti Bizertos tvirtovę, o dabar "vakarietiškas" Burgiba jau atvirai sako, kad jam visai nerūpi Prancūzijos saugumas. Jis nori Bizertą paimti savo žinion, gauti magaryčiams Saharos aliejaus, o viskas kita jam nerūpi. Oficiališka Tuniso politika rytų-vakarų varžytynėse jau yra visiškai neutralumas.

Ar Bizertos tvirtovė verta yra, kad dėl jos kiltų naujos peštynės, civilis žmogus negali žinoti. Bet jeigu ta tvirtovė Vakarų saugumui yra reikalinga, tai būtų neprotinga ją atiduoti Burgibai, kurio politika yra nieko gera Vakarams nežadanti.

Kiek aukštai?

Sovietų spaudos "pasipiktinimas" tuo, kad Amerikos du satelitai "šnipinėja" debesis ir bando šnipinėti rusų raketų laidymą, iškelia visai ir nebandytą spręsti klausimą—kiek aukštai siekia valstybių "suverenumas" ir dangiškas aukštības?

Visi žinome, ar bent žinome seniau, kad valstybių teritoriniai vandenys siekia į jūras 4 mylias. Bolševikai tą nusistovėjusį atstumą sujaukė ir savinasi vandenį 12 mylių atstume. O kaip yra su "dangum?"

Atsakymo dar niekas nežino. Kai Amerikos lėktuvai U-2 per kelius metus skraidė virš Sovietijos ir rusai negalėjo jų numušti, jie jokio triukšmo dėl jų lėktuvų skraidymo nekėlė. Bet kai jiems gegužės 1 d. 1960 m. pasisekė vieną lėktuvą numušti (ar gal jis pats dėl kokių nors priežasčių nukrito) rusai pakėlė didžiulią triukšmą ir Chruščiovas dėl to net Paryžiaus didžiųjų konferenciją nutraukė. Tada rusai šaukė, kad Amerikos lėktuvai darą "agresiją" prieš nekaltus avinilius rusus!

Dabar rusai panašiai pradeda skųstis dėl žemės satelitų, bet jų skundai kol kas daromi tik spaudoje. Bet jeigu rusai galėtų numušti Amerikos satelitus, jie tą darytų ir paskui rėktų, kad satelitai šnipai knaisioja jų paslaptis. . .

Atrodo, kad visas "legalis" klausimas tuo ir išsprendžia. Gali numušti—gali ir uždrausti skraidyti, o jei negali numušti, tai tada gali tik spjaudytis, kas, žinoma, nieko nepadaeda.

J. D.

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO RAŠO,
TAS DUONOS NEPRASO.

WORCESTERIO NAUJIENOS

J. Bakšys pasakė teisybę

Liepos 23 d. Olympia parke ekskursantai, grįžę iš Lietuvos, pasakojo savo išpūdžius.

Teisingiausiai papasakojo senas "progresyvių" būrinis ir mizarinių žmogus Juozas Bakšys. Jis nebijo-damas nei "popiežiaus Bimbos" nei "vykupo Mizaros" pasakė, kad norėjęs be valdžios leidimo aplankyti savo gimtinę, gyvenantį už Vilniaus ribų, bet buvęs komunistų policijos sučiuptas ir džiaugiasi nepatekęs į kalėjimą. Yra ko džiaugtis padarius tokį baisų prasižengimą—bandymą aplankyti savo gimtinę. Mat, ekskursantams buvo uždrausta išvažiuoti už Vilniaus miesto ribų be turistų snipų palydėjimo.

J. Bakšiui karštai plojo už teisybės papasakojimą ir už jo džiaugsmą, kad nepateko į komunistinį kalėjimą, pernykščių metų ekskursantai, kurie bijojo pasakyti, ką matė, vis sakė, kad jiems kiti tai pasakojo.

Tačiau kiti šių metų ekskursantai—nekalto žaselės ir žasinukai pagirkėjo, kad tiek daug matė... ir nieko neregėjo.

SLA 57 kp. įaunus banketas

SLA deimantinį jubilėjų atžymėti 57-ji kuopa ruošiasi rugsėjo 17 d. 1 valandą Vytauto parko (Woodland) salėje.

Bankete pažadėjo būti ir tikrai bus neseniai iš Lietuvos grįžęs inž. Aleksandras Čaplikas, inž. S. Budvitis su šeima, SLA 2-sios apskr. pirmininkas L. Paulauskas, J. Tumavičienė, A. Andriulionis ir kt.

Programoje bus dainų, muzikos ir kalbų. Vėliau parąsysis plačiau. Kitos organizacijos prašomos tą dieną savo pobūvių rengti ir dalyvauti šitame bankete.

Gavo stipendijas

Muzikos mokslui testuoti stipendijas gavo Aušra Vadeckaitė ir Karolina Saulėnaitė. Stipendiją Clark universitete studijuoti gavo Diana Šalaviejūtė.

Trimitų orkestras 4-oj vietoj

Lietuvių trimitų ir būgnų orkestras liepos 23 d. varžybose Spencer, Mass., laimėjo 4-tą vietą. Viso labo varžėsi 14 orkestrų.

Maloni SLA 2-sios apskr. gegužinė

Liepos 23 d. Jonas Dvareckas pakvietė vykti į SLA 2-sios apskr. gegužinę Methuen, Mass. Prie mūsų prisidėjo Vincas Mitrikas, M. Zemaitytis ir 92 metų "jau-nuolis" Jonas Skerniškis.

Toj gegužinėj teko susitikti nemažai gerų veikėjų ir draugų: Vincą Anestą, Juozą Vinciuoną, Motieją Stakionį, Jadvygą Tumavičienę, Praną ir Jadvygą Keslerius, inž. S. Budvitių su žmona ir gražiomis dukrelėmis, Juozą Nevardauską, Tautinės parapijos kleboną kun. Juliją Gaspariūną, Juozą Gedmintą, Antaną Andriulionį, apskr. pirmininką Leoną Paulauską, Matą ir Petronę Bulotus. Dabartinė Bulotienė, seniau Babonienė, buvusi worcesterietė, visuomet maloniai besisąsanti moteris.

Malonu buvo sutikti svečių ir iš toliau: SLA centro išdų globėją adv. Steponą Briedį ir Vincą Kalvelį iš Brooklyno, N. Y.

Keturios valandos prabėgo besisnekučiuojant labai greitai, grįžome namo kupini išpūdžių.

Mirė. O. Staliulionienė

Liepos 25 d. Notre Dame kapuose palaidota Ona Staliulionienė - Bačkūnaitė, žy-maus vietos veikėja Antano Staliulionio motina.

A. Staliulionis yra Worcesterio miesto balsuotojų registracijos įstaigos vedėjas, Svaigųjų gėrimų par-lauotuvės leidimų komisi-jos narys, Lietuvių Piliečių Klubu direktorius.

Be jo, dėl savo motinos mirties liūdi dar 4 sūnūs: Viktoras, Julius, Feliksas ir Vincas.

Padidėjo Pigagų šeima

Mass. seimelio atstovas Vytautas ir jo žmona Vivian Pigagos džiaugiasi sulaukę sūnaus, o senieji Pigagos anūkėlio. Linkiu jam sveikam augti.

Sokiais jaunimui

Rugsėjo 2 d. pradedant Senų Žmonių Pagalbos Draugijos Vytauto parko salėje, Auburn, Mass., ruošius jaunimui.

J. Krasinskas

Vyras taip senas, kaip jaučiasi, o moteris, kaip atrodo. Ir sienos turi ausis.

MIAMI, FLA.

Ką pasakėjo grįžę iš Lietuvos

Liepos 23 d. surengtame piknike savo išpūdžius pasakėjo du grįžę iš Lietuvos ekskursantai: Tamošiūnas ir Meisonienė.

Pirmas kalbėjo Tamošiūnas. Kelionė lėktuvu iš New Yorko į Maskvą trukusi 18 valandų, o iš Maskvos į Vilnių—2 valandį. Vilniuje pranešė, kad nebus leista važiuoti pas gimines į kaimus, nes esąs "šaltas karas," nenorį agitatorių. Bet kitą dieną kai kuriems leido važiuoti.

Tamošiūnas su kitais buvęs Birstone ir Druskininkuose, kuriuose gydos žmonės suvažiavę iš visos Rusijos.

Kaune parodė šilko fabriką, bet to šilko nėra Lietuvos krautuose. Kainos krautuose labai aukštos, o darbininkai teuzdirba po kelias dešimtis rublių per mėnesį, gyvena susikimę viename kambaryje po 2 ir 3 asmenis, viena virtuvė kelioms šeimoms.

Apžiūrėję Palangą, Klaipėdą, buvę šventę, į kurią buvo suvažiavę visi rajono ūkininkai; vaikų miesto gatvėse nematyti, jie išvežti į stovyklas, nematyti ir senų žmonių. Paklausus, kam seniai, atsakė, kad jie namie vaikus slaugo.

Meisonienė papasakojo, kad dvaruose dirba 8, ir fabrikuose 7 valandas, visur matyti dirbant moteris. Daug moterų dirba sunkius darbus prie namų ir kitų statybų. Kur tik sustodavę, tuoj žmonės juos apskudavę ir klausinėdavę apie čionykštį gyvenimą. Išgirde čionykštius uždarbius ir kiek už juos galima nusipirkti, visi pareikšdavę norą į Ameriką važiuoti.

Vietinis

LIETUVES GERAI ATSTOVAVO

Kadangi niekas iki šiol neparašė apie General Federation of Women's Clubs kongresą, kuris buvo Miami Beach, Fla., birželio 5-9 dd., tai nors trumpai aš parašysiu.

Kongrese dalyvavo 18 tautų atstovės, pabaltietės atstovavo Pabaltijo Moterų Tarybos pirm. Lidija Bieliukienė, be jos, buvo Floridos Moterų Klubu atstovė Ona Karasiėnė ir Janina Pakšienė.

L. Bieliukienė ir O. Karasiėnė pasakė kongrese kalbas, po kurių atstovės sukėlė dideles ovacijas.

L. Bieliukienė kalbėjo ir televizijoje, turėjo pasikalbėjimus su Associated Press atstovu ir keliais žymių laikraščių korespondentais.

Kongresą žodžiu sveikino laivyno sekretorius John Connely, telegrama prezidentas J. F. Kennedy ir kt.

J. Pakšienė viešbutyje, kuriame posėdžiavo kongresas, surengė nedidelę lietuvių tautodailės parodėlę.

O. M.

Laimingiausias žmogus šioj žemėj yra tas, kurio šeimyninis gyvenimas yra laimingas.

LAIMINGI TĖVAI

Astronauto kap. Virgil I. Grissom tėvai, gyvenantieji Mitchell, Ind. Tėvas sako, kad jo gyvenime nervai niekada nebuvo taip įtempti, kaip kad jo sūniui skrendant raketa į aukštybes.

OBERLIN, OHIO

Nelaimė ištiko A. Zamžicką

Liepos 2 d. nelaimė ištiko mūsų bendradarbį Antaną Zamžicką ir jo dukterį Mildą Šilbajorienę.

Milda mokė savo tėvą automobilį vairuoti. O mokiniui dažnai tenka apsiriki, kaip nors apsiriki ir Zamžickas... ir įvyko nelaimė: jam sulaužė kairiąją ranką per rėšą, o Šilbajorienė ranką ir koją per rėšą. Abu, pabuvę kelias dienas ligoninėje, dabar sveiksta namuose.

Rašo, kad aplaužyti kaulai baigia sugyti, kad luošai nebūsią.

Linkime abiem greitai visai pasveikti, o, be to, Antanui nebijoti baigti mokyti automobilį vairuoti.

WELLSTON, MICH.

Mirė P. Prunskis

Birželio 23 d. mirė senas Keleivio skaitytojas Petras Prunskis, 85 metų amžiaus. Jis buvo kilęs iš plačiai žinomo Klausučiu kaimo. Pabiržio parapijos, Amerikoje išgyveno 58 metus, ilgus metus ūkininkavo savo gražioje ūkyje. Birželio 27 d. palaidotas Wellstone kapinėse.

Velionis pagal savo amžių buvo stiprus ir visiems tvirtindavo, kad gyvens 100 metų, bet tie darbai ne pagal jo jėgas jį į kapus greičiau nuvarė.

Dar birželio 22 d. jis piovė šieną sode, dvi pradalgės išvaręs, uždainavo: "Valio, valio žalia žolė..." ir žmonai kalbėjo, kad nupiautų visą žolę, jei nebijotų, kad tai sveikatai gali pakenkti. Žmona atkalbinėjo, bet jis lyg tyčia piovė toliau ir visą sodą žolę nupiovė. Tačiau baigęs pajuto šone skausmą, buvo išvežtas į ligoninę, ten padaryta operacija... bet kitą dieną mirė.

Velionis paliko liūdinčią žmoną Adelę, sūnų Petrą su šeima, brolių Jokūbą Kalifornijoje, sūnų Bronių Sadauską su šeima Arizonoje. Jiems reikiu gilią užuojautą.

Koresp. na dar tik \$4.00 metams.

ARGENTINA

Lietuvių organizacijos

Jų turi lietuviai nemažai. Jų viena seniausių ir nariais gausiausia yra Buenos Aires priemiestyje Lanus įsikūrus Argentinos Lietuvių Susivienijimas, turįs 7 skyrius su 700 narių.

Tai pašalpinė organizacija, kuri savo nariams moka pašalpas ligoje ir mirus. Ji turi didelį žemės sklypą su namu, sodu ir sporto aikšte.

Prie kelių metų Susivienijimas be paramos iš šalies, tik savo narių pasiaukojimu, pastatė erdvį ir puikiai salę, pavadintą Dr. Vinco Kudirkos vardu. Joje savo pobūvius rengia ne tik Susivienijimas, bet ir kitos organizacijos.

Susivienijimas turi nemažai gerų intelektualinių pajėgų iš paskutinės emigracijos ir jaunimo tarpo. Iš naujokų reikia pažymėti dr. Al. Kairėlį, N. Pimpę, iš jaunuolių dabartinį pirminką Stalioraitį.

Villa Lugano yra įsikūręs Dr. J. Basanavičiaus Lietuvių Centras, turintis apie 300 narių. Jų tarpe yra labai pasiaukojusių, todėl jau baigiamas statyti 3 aukštų namas, jau įrengta didelė salė, bufetas, biblioteka, posėdžių kambarys ir kt. Didžiojoje salėje ant sienų matyti Lietuvos patriarcho Dr. J. Basanavičiaus portretas ir didžiulis Žalgirio mūšio paveikslas.

Tos organizacijos pirminkas—Džiugys, išdininkas—Misiūnas.

Berisso, kuris vadinamas Argentinos lietuvių sostine, nes ten yra didelės skerdyklos, kuriose dirba daug lietuvių, veikia dvi lietuvių draugijos: kuni gaikščio Mindaugo ir Nemuno.

Geriau bene bus susitvarkiusi Nemuno draugija, turinti didelę salę.

M. Krasinskas

Pakalbinkim draugus, pažįstamus ir kaimynus užsiskirti "Keleivį." Šiemet kainą dar tik \$4.00 metams.

KAS GIRDĖTI NEW YORKE

PAVERGTŲJŲ TAUTŲ SAVAITĖI PRAEJUS

Jau gegužės m. Pavergtųjų Seimas pradėjo žygius Washingtone ir New Yorke, kad Pavergtųjų Savaitė šiemet būtų galima išpūdin-giau atžymėti. Seimo pastangoms talkon atėjo Pavergtųjų Draugai Amerikiečiai (Ch. Emmet) ir Centro bei Rytų Europos Kilmės Amerikiečiai (Msgr. Balkūnas). Šių organizacijų iniciatyva per gubernatorių, miestų burmistrus, spaudą įtaigota mintis Pav. Tautų Savaitės progą kuo išpūdin-giau atžymėti. Tos iniciatyvos dėka New Yorke šiemet Pav. Savaitė buvo išpūdin-gai atžymėta ne tik katalikų, protestantų, žydų religinėse apeigose, ypač išpūdingos pamaldos buvo liepos 16 d. šv. Patriko katedroje, dalyvaujant kardinolui Spelmanui; ne tik tradiciniu sovietų pavergtų tautų vėliavų pakėlimu prie šais JT rūmų, bet taip pat New Yorke burmistro viešais aktais. Jau liepos 15 d. dalyvaujant Pav. Seimo pirmininkui V. Sidzikauskui ir asistuojant tautiniais drabužiais pasirėdžiusių pavergtųjų tautų mergaičių būriui, burmistras Wagneris pasirašė Pav. Savaitės proklamaciją New Yorke.

Liepos 17 d. dalyvaujant Pav. Seimo, Pav. Draugų Amerikiečių, C. ir R. Europos Kilmės Amerikiečių atstovams ir apie porai tūkstančių dalyvių, burmistras Wagneris savo proklamaciją paskelbė nuo didžiųjų rotušės laiptų. Cereemonijos buvo tikrai išpūdingos ir su-laukė plataus atgarsio.

Pagaliau liepos 20 d. Pav. Seimas Washingtone surengė Pav. Savaitės pietus, kuriuose dalyvavo būsęs senatorių ir kongresmanų, tapgi Valst. Departamento žmonių, spaudos bei visuomenės atstovų. Buv. prezidentas Eisenhoweris atsiuntė pietų dalyviams sveikinimą, pažymėdamas, kad Pav. Savaitė nenutrūkstamais ryšiais Ameriką susieja su pav. tautomis ir atnaujina jos atsidėjimą laisvei ir teisingumui. Sveikino taip pat senatoriai Javits, Keating, Bridges, Scott.

Savo žodyje senatorius Curtis (Nebraska) pažymėjo, kad Amerika neturi pamiršti savo išpareigojimų pavergtosioms tautoms, o senatorius Douglas (Illinois) pabrėžė, kad "nuolaidos komunizmui jį nuolat artina ir jo grėsmė didina taip, kad galutinę išvadą arba mes būsimе priversti jį priimti, arba jam priešintis, bet jau nepaveikiai (ineffectually)." Senatorius dabartinę padėtį sulgino su 1938 padėtimi.

"Mes tikimės,— sakė jis,—kad šiemet išvados bus skirtingos nuo tų, kokias padarė Prancūzija. D. Britanija ir JAV 1938 vasarą." Senatorius Douglas taip pat pabrėžė būtinumą Pav. Seimo apsijungusioms tautoms savo federaciją išlaikyti ir po išlaisvinimo, nes tik vieninga ir apsijungusi

Centro ir Rytų Europa gali atlaikyti dviejų milijonų ("giant bulldozers")—Rusijos ir Vokietijos—spaudimą.

Spaudos žiniomis Pav. Savaitė išpūdin-gai praėjė Chicagoje ir daugely kitų JAV miestų. Apskritai visa Amerika ir visas laisvasis pasaulis Pav. Savaitės progą jautriau pajuto ir aiškiau suvokė tą didelę žaidimą tarpautinėje padėtyje, kuri tol nepagys, kol Centro ir Rytų Europos pavergtoms tautoms bus atimta apsi-sprendimo teisė ir jų kraštai paversti sovietinėmis kolonijomis.

Buvo kai kieno abejojama, ar prezidentas Kennedy savo proklamaciją Pav. Savaitės progą paskelbs. Bet prezidentas pasirodė vieningas su pavergtomis tautomis. Ačiū jam.

Vt.

M. Čiurlionio paroda

Esto Aleksio Rannito rūpesčiu centrinėje New Yorke bibliotekoje (42th St. ir 5th Ave.) liepos 16 d. atidaryta Mikalojaus K. Čiurlionio paroda, kuri tęsis iki spalio 1 dienos.

Parodoj išstatyta svarbesniųjų paveikslų reprodukcijos, muzikos kūrinių, lais-kai, anglų kalba Rannito paruošta trumpa dailininko biografija ir kt.

Apie tą parodą The New York Times rašydamas pastebėjo, kad M. Čiurlionis čia mažai tėra žinomas, nors jis abstrakcinio meno vystymosi istorijoje užima svarbią vietą.

Rusų laikraštyje Novoje Ruskoje Slovo rusų meno kritikas ir rašytojas Viočeslav Zavilisin parašė ilgoką straipsnį apie Čiurlionį ir iš-kėlė mintį, kad vertėtų surengti jo vieno kūrinių koncertą.

Kaip žinoma, šių metų balandžio 28 d. sukako 50 metų nuo M. Čiurlionio mirties. Mirė jis 36 metų amžiaus.

WOODHAVEN, L. I., NY.

Nauja siuntinių persiuntimo įstaiga

Dr. A. Zaskus savo siuntinių persiuntimo įstaigą—Baltic Parcel Service iš Stamfordo, Conn., perkėlė į Woodhaveną ir ji dabar čia veikia ten, kame ir plačiai žinoma A. Petrausko Park Hill Realty ir draudimo įstaigos—84-17 Jamaica Ave., tel. VI 6-3330.

Geriausiomis sąlygomis ji pasiūnia siuntinius į Lietuvą, Lenkiją ir kitus kraštus.

Koresp.

ZALGIRO MŪSIS

Neturintieji laiko storų knygų apie tą Lietuvos istorijos svarbų įvykį skaityti šioj knygelėj ras tą, ką kiekvienas turėtų žinoti.

"Keleivis" išleido istorijos daktarės Vandos Sruogienės parašyta 24 pusl. knygelę "Žalgirio mūšis". Knygelės kaina 50 centų.

AMERIKOS IDOMYBĖS

Parašyta S. MICHELSONO važiuojant pažiūrėti Amerikos. Joje aprašoma:

Apie kelionę Aliaskon; Vaizdai nuo Atlanto iki Pacifiko; Darbininkų fabrikai Vakaruose; "Proletariato diktatūra"; Išpūdžiai iš Kalifornijos; Raudonmedžių imperija; Apie Hollywood žvaigždes; Kaip lietuviai vyną daro; Amerikos dykumos; Mirties klonis; Suakmenėjęs miškas; Yellowstone Parkas su verdančiais šaltiniais, meškomis ir tt.; Grand Canyon tarpekis; Išpūdžiai iš Meksikos; Bulių kova; Pas mormonus: jų tikyba, praetis ir dabartis; Elzas, kuriame žmogus neskaity; Neįmatuoti Texas valstijos turtai; Floridos vaizdai; Jaunystės šaltinis; Kaip gyvena rezervatų indėnai; Nuostabių požemių urvai; Upė po žeme; žuvis be akių... Ir daug, daug kitų idomybių! Su gražiais paveikslais.

Knyga jau išėjo. Užsisakiusiems knyga tuoj pat siunčiama. Kaina 75 centai.

"KELEIVIS"

636 East Broadway So. Boston 27, Mass.

Iš pavergtos Lietuvos

Mirė I. Augustinavičius

Iš Lietuvos atėjusiomis žiniomis, neseniai mirė Ignas Augustinavičius, dar caro laikais (nuo 1907 metų) mokytojas Darbėnuose ir Zagareje.

Vėlonis gimė 1886 m. Lutkunų km. Rozalimo vls. Lietuvai atsikūrus, 1919-20 m. jis buvo Šiaulių apskr. švietimo skyriaus vedėjas, dalyvavo kovose su bermonininkais ir tuo laiku redagavo šapirografu spausdinamus Partizanų ir Šiaulių anekdotus, 1922 m. Šiauliuose leido humoristinį šaipoką, ilgą laiką dirbo kooperatinėje įstaigoje, jis ir Spaudos Fondo vienas steigėjų, kooperatinės Raidės spaustuvės vedėjas, dar caro laikais bendradarbiavo Lietuvos ūkininke, Zarijoje ir kt. laikraščiuose.

Pasilikęs Lietuvoje su bolševikais nesutapo, kurį laiką turėjo kaž kokią menką vietelę Pienocentre, bet prieš keleris metus bolševikų spaudoje buvo žinia, kad ji iš ten išmetė, nes jis ten "kontrevoliuciją" kėlęs.

Kova su pašto ženklų rinkėjais

"Sovietskaja Litva" liepos 12 d. užsipuolė kelis pašto ženklų rinkėjus (filatelistus) už spekuliaciją.

Švietimo ministerijos jaunimo kelionių skyriaus viršininkas Stasys Stropus turįs daug pašto ženklų alburį su brangiais ženklais, jis juos pardavinėjęs užsieniui, net padirbinėjęs ženklus.

Taip pat didelių pinigų iš ženklų susikrovęs Kauno gydytojas Eismontas, už ženklus užsienį gautus pinigus jis dėjęs į Šveicarijos bankus.

Statybos ministerijos buhalteris Mickeliūnas taipgi siuntęs ženklus į užsienį ir už tai gaudavęs siuntinius su spinningais, laikrodžiais, peiliukais ir kitais dalykais, kurių Lietuvoje trūksta.

Visi jie kaltinami spekuliacija, suimti ir bus baudžiami.

Prie vandens, bet be vandens

Tokia antraštė straipsnelį išspausdino "Sovietskaja Litva" liepos 8 d.

V. Vitėkov, gyvenantis Vilniuje Dzeržinskio gatvėje Nr 121, skundžiasi, kad jį name jau 3 metus vandens spaudimas labai menkas ir kad nuo balandžio mėnesio vandenį duoda tik tai naktį, iki 7 valandos ryto.

Tą žinią papildė laikraščio korespondentas pranešdamas, kad Vilniuje ištisos miesto dalys savaitėmis neturi vandens.

Kaip nubaudė B. Rudį

"Tiesa" liepos 14 d. rašo, kad Lazdijų rajono "Žaliojo slėnio" kolūkio pirmininkas Bronius Rudys nusikaltė ne tik kolūkiečiams, nusmukdęs kolūkių tiek, jog už darbadienius teisėjo tik kapėjomis, bet ir valstybei. Rudžio nusikaltimai būvę ne kartą iškelti, tačiau niekas jo nebaudęs už visuomeninio turto išievojimą.

Rudys knygose įrašydavęs visokių nebūtų dalykų — kad kolūkietis X gavęs tiek tai avių, o kitas tiek tai miežių ir t. t., o iš tikrųjų nė

vienas jų nė grūdo negavo. Iš banko kolūkiečiams išmokėti paimta 60,800 rublių, išmokėta 41,684 rub., o kitus nežinia kam pirmininkas sunaudojo. Paaiškėjo ir daugiau visokių jo "kombinacijų".

Ir kaip manote, kokios bausmės jis sulaukė? Iš pirmininkų jį galų gale atleido, bet "ne be Lazdijų rajono vadovų žirios jis buvęs skeltas tos pačios Krikščionių apylinkės tarybos vykdomojo komiteto pirmininku" ir išrinktas kolūkio partinės organizacijos sekretorium.

Ne be reikalo net "Tiesos" korespondentas rašo, kad "geriau nubausti Bronių Rudį ir nebuvo galima sugalvoti".

Varnas varnui akies nekerta.

Išpareigojimai be žmonių žinios

(E) Lietuvoje išpareigojimams seka išpareigojimus... Sovietų Sąjungos kp centro komiteto plenumas paskelbė nutarimus žemės ūkio srityje, o Lietuvos komunistų partijos centro komiteto sekretorius, dar 1940 metais atsiųstas, B. Šarkov, per "Tiesos" skiltis sušuko (Nr 163), kad, girdi, tų nutarimų "įkvėpti" Lietuvos kaimo darbo žmonės išpareigojo šiais metais pagaminti mėsos 222,000 tonų, pieno 1,800,000 tonų ir paroduoti valstybei mėsos 190 tūkstančių tonų ir pieno 750 tūkstančių tonų. Šarkov grūmoja: "išpareigojai, tai ir tesėk žodį".

Tačiau Lietuvos valstiečiai jokių išpareigojimų neprisiėmė, o jiems partija nusistatė prievolės ir dabar prievartauja, kad jos būtų pildomos.

ROZE — TAUTINĖ GELE

Senatorius Kenneth B. Keating iš New Yorko pasiūlė rožę pripažinti tautine gele. Senato posėdyje jis kalbėjo apie rožę kaip tautos, lojalumo, garbės ir drąsos simbolį.

IDOMIOS KNYGOS ROMANAI

Jurgis Gliada, ŠIKŠNO-SPARNIŲ SOSTAS, premijuotas romanas iš politinių emigrantų gyvenimo, 268 psl., kaina \$2.50.

Alė Rūta, MOTINOS RANKOS, romanas apie gyvenimo, 394 psl. kaina \$5.00.

Pranas Naujokaitis: UPELIAI NEGRIZTA I KALNUS, 509 psl., kaina \$4.00.

Vincas Ramonas: MIGLOTAS RYTAS, 166 psl., kaina \$2.00.

Vytautas Alantas: TARP DVIEJŲ GYVENIMŲ, 462 psl., kaina \$4.50.

Juozas Svaistas: JO SUZADETINĖ, premijuotas romanas iš Vinco Kudirkos motinos meilės, jos tikslų ir rūpestį išauklėti savo vaikus pilnais žmonėmis ir tikrais lietuviais, 397 psl., kaina \$4.00.

Tas knygas galima gauti Keleivio administracijoje 636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

Kas perdaug, tai še lauk

J. VLKS

Vilniaus rad. jas priminė klausytojams, kad prieš 41 metus liepos 12 d. Maskvoje buvo pasirašyta Lietuvos-Rusijos taikos sutartis.

Vilniaus radijo pranešėjai nusikalsta tiesiai teigdami, kad 1919-1920 metais buvo revoliuciniai metai, dartininkijos ūpo pakilimo metai, todėl Lietuvos buržuazija buvo priversta pasirašyti tą sutartį.

Tiesa, tais metais būta ne tik revoliucinių nuotaikų, bet ir įvykių. Tų revoliucinių nuotaikų padilginti Lietuvos žmonės išvijo iš savo žemės raudonąją armiją, pasinešę ją karo rėtiniai Lietuvai užimti, tai yra, kaip ir carinės Rusijos metais, Lietuvą paversti savo kolonija, tegu ir raudonai dažyta.

Istorijos šviesoje tas reikalas taip atrodo: Rusijos raudonajai armijai įklimpus Lietuvoje ir pačioje Rusijoje badui ir visokeriopoms suirutėms siautėjant, Maskva pasirašė taikos. Gerokai Steigiamajame Seime dėl taikos sutarties turinio pasiginčijus, buvo nutarta taikos sutartį pasirašyti. O kadangi Sovietų Rusija buvo užpuolė, tai taikos sutartimi ji pasižadėjo to buvusiojo karo nuostolius padengti. Tiesa, per 20 Lietuvos nepriklausomybės metų ne visus pasižadėtus nuostolius Sovietų Rusija tesėjo ir norėjo sumokėti ir galop patį tą sutartį nutraukė — Lietuvą pakartotinai pavergė.

1921 m. pradėjęs Maskvoje eiti Rusijos komunistų partijos lietuvių sekcijos mėnesinis organas kitų metų Nr 2 psl. 37 štai ką dėsė:

"1921 m. badas — sunkiausias už visus. Jis, sulyginamai, apima didelį šalies plotą — apie 25 milijonus gyventojų, — o valstybė, kuriai reikia kovoti su juo, ekonominiu žvilgsniu begalo silpnai: jini nežiūrint geriausių norų, įtempto darbo, tik mažą badaujančių dalį gali patenkinti."

Rusija arksčiau badavusi buvo 1891, 1898, 1908 ir 1911 metais. 1921 metų badas jau buvo prasidėjęs 1919 metų pradžioje.

O štai apie kitus Rusijos vidaus gyvenimo sunkumus ką rašė 1922 m. "Komunaro" Nr. 5 V. Kapsukas:

"Visose sovietų respublikose ėjo tuomet karas su visu kapitalistiniu pasauliu. Viskas reikėjo atiduoti frontui. Apie darbininkų ir vargingųjų sodiečių aprūpinimą mažai buvo galima galvoti.

"Ypatingai sunki buvo karo padėtis sunaikintoj Lietuvoj. Lietuvos frontas buvo laikomas tuomet vienu menkiausių frontų, ir juo mažai tesirūpino Maskva. Veikiančios Lietuvos raudonosios armijos dalys buvo paliktos savo likimui. Jos turėjo išsimaitinti vietos duona; geležinkelams neveikianti, turėjo plačiai naudotis sodiečių "stūkėmis". Nebuvo vietos aparatų, kurie būtų galėję tai sutvarkyti, užtat kariuomenė turėjo pati šeiminkauti; ir ji dažnai visiškai nesiskaitė dargi su vietos darbininkų (ypatingai dvarų darbininkų) ir mažųjų reikalais."

Čia V. Kapsukas kreivai pasakė, kad visos to meto

Maskvos sudarytos "respublikos" kariavo su kapitalistiniu pasauliu. Tam kapitalistiniam pasauliui, kaip anuomet ir dalinai dabar, mažiausia rūpėjo Rusijos pavergtų tautų likimas. Tada tos pačios tautos, kaip antai Kaukazo, Sibiro, Ukrainai, Lenkija, Lietuva, Latvija, Estija, Suomija, Armėnija kovėsi su raudonosios armijos daliniais tikslu nusikratyti galimos okupacijos ir sukurti savas nepriklausomas valstybes, kokių kelių dabar eina Afrikos ir Azijos buvusios pavergtos ar dar vergiamos tautos. O anuomet alkanoji Rusija, komunistų vedama, būtinai norėjo atstatyti carinę Rusijos imperiją buvusios jos ribose. Neišdegė! Ar ne visai išdegė! Lietuva, Latvija, Estija, Suomija, Lenkija nusikratė kolonializmą. Kitos Rusijos vergiamos tautos to kovų atlaikyti netesėjo, nors laikinai buvo savas respublikas įkūrusios. Deja, to meto kapitalistinis pasaulis nedavė toms tautoms ginklų ir bet kurios kitos pagalbos. Jos rėmė tuos rusų generolus, kurie ėjo prieš bolševizmą ir siekė atstatyti nedaloma, vieningą Rusijos imperiją.

O tada Rusijos vergiamoms tautoms buvo palanki susidariusi padėtis nusikratyti joms primesto kitų jungo.

To meto alkanoji Rusija ir jos raudonoji armija neišgiamai veikė pačią rusų tautą, o juo labiau pavergtas kitas tautas.

V. Kapsukas ten pat atvirai pasisakė:

"Tai sudarė labai geros dirvos visokiems Sovietų valdžios neprietelams. Jų agitacija ir Sovietų valdžios šmeižimai turėjo puikiausio pasisekimo. Jie užkariavo ne tik turtingesnius ūkininkus, bet ir mažžemius, kurių įtraukimui į revoliucijos eiles nieko nepadarė mūsų partija. Antraip, ji juos atstumė nuo savęs, ir tame yra didžiausia Lietuvos komunistų partijos klaida..."

Prieš sovietų valdžią tada nereikėjo jokios agitacijos, nes tos valdžios darbai ir tos valdžios nesubėgėjimas tvarkytis bei patvignes Rusijoj badas buvo geriausi agitatoriai prieš komunizmą.

Deja, antrojo pasaulinio karo pasekoje dėl kapitalistinio pasaulio gobsumo ir neapdairumo ir vėl Rusijai pavyko uždėti savo leteną lietuvių, latvių, estų ir kitoms tautoms ir jų žemes paversti kolonijomis.

Turtingumas tai kaip jūros vanduo: kuo daugiau jo geri, tuo jauti didesnį troškulį.

A. Schopenhauer

KIENO ČIA VARPOS?

Senieji, aišku, pažįsta, bet parodykite jau čia gimusiems ir augantiems, ar jie pažįs?

AKYLIAI SEKA

Vienoj skaudų stovykloj besimaudančias akyliai seka vienintelis sargybinis vyras. Jis yra atsakingas už vaikų saugumą vandenyje.

Valdininkų partija

(Elta) Artėjant Sovietų Sąjungos komunistų partijos 22 suvažiavimui Maskvoje, sovietinio gyvenimo aiškintojai vis daugiau dėmesio kreipia į partijos narių sudėtį. 1924 m., jau mirus Leninui, 13-me suvažiavime buvo nutarta, kad daugiau pusę partijos narių turi sudaryti darbininkai. Keletą metų šiu nurodymų buvo laikomasi. Pvz. 1931 m. vi sasajunginei kp-jai priklausė 66,6% darbininkų, 22,3% ūkininkų ir 11,1% tarnautojų.

Stalino diktatūros laikais vaizdas pasikeitė. Į partijos narius priėmimas buvo sąlygojamas ne socialine kilmė, bet kandidatų politiniu bei profesiniu patyrimu. Tuo būdu "darbininkai" turėjo užleisti vietą kvalifikuotai inteligentijai, pirmoje eilėje specialistams įvairiose srityse. Partijos pobūdis kito — jos daugumą sudarė ne darbininkai, bet valdininkai.

Viso labo 1960 m. sausio 1 d. Sovietų Sąjungos komunistų partija turėjo 8,017,000 narių ir 691,000 kandidatų, tai yra 4,2% visų gyventojų.

Lietuvoje komunistų partijai priklausė 54,324 asmenys, arba tik 2% viso Lietuvos gyventojų skaičiaus. Latvijoje komunistų — 65,947 (3,1% visų gyventojų), Estijoje — 44,690 (3,3% visų gyventojų). Gudijoje komunistų buvo 2,5%, Gruzijoje — 5%, Kazachstane — 3,4% ir tt. Žodžiu, visur komunistų partijos narių skaičius sudarė didesnę procentą visų gyventojų, negu Lietuvoje.

Partijos pareigūnų — ypatinai aukštesniųjų — tarpe pastebima tendencija mažiau išmoksintus pakeisti specialistais, ar baigusiais aukštąsias mokyklas.

Partijos sekretoriai, turį vien komunistinį išsilavinimą, iš partijos postų nušalinami, gauna kitus darbus,

arba jiems pasiūloma pensija. Jų tarpe atsiranda ir marmėjimo. Neveltui ir A. Sniečkus 1960 m. kovo mėn. nepatenkintuosius išsibarė: "Komunistinės statybos interesai reikalauja pritraukti naujas pajėgas... Draugai, perėję į pensininkus, turėtų džiaugtis, kad savo ilgamečiu darbu jie įgalino pritraukti naujas pajėgas..."

Komunistų partijoje pastebimas valymo darbas partijos kadrų atjauninimo kryptimi. Štai Lietuvoje per partijos suvažiavimus 1960 m. iš bendro 593 delegatų skaičiaus delegatai ligi 40 metų sudarė 58,2%, 41-50 metų amžiaus delegatai 28,4% ir delegatai per 60 metų amžiaus 13,4%. Tas atjauninimas vyksta nevienodu mastu visose respublikose, jis didesnis pakraščiuose respublikose.

Jei dabar pažvelgsime į partijos centro komiteto narių valymą, tai pastebėsime, kad 1958-60 m. laikotarpy valymas yra vidutiniškai palietęs trečdalią narių, tačiau kai kuriose respublikose jis siekia ir daugiau, pvz. Latvijoje iš 88 ek narių 1958 ligi 1960 m. buvo išvalyti 38, tad valymo dariniai pasiekė 44%. Azerbejdžane valymas buvo pasiekęs net 57%, o Lietuvoje iš 120 narių 1958 m. buvo išvalyta 40, taigi valymas sudarė 33%.

PENSIJŲ REIKALU

Neseniai kongresas priėmė socialinio draudimo įstatymo pakeitimą, kuris nuo rugpiūčio mėnesio bus vykdomas.

Pagal šį pakeitimą ir vyrai galės išeiti į pensiją sulaukę 62 metų (to amžiaus moterys jau ir seniau galėjo gauti pensiją), bet su 20% mažesne, kaip sulaukę 65 metų.

Gerai ir toks pagerinimas, bet kas dėl mažo uždarbio ir brangaus gydymosi neturės sutaupyti, tam iš tokių persijos bus sunku pragyventi.

Teisybė, pati mažiausia pensija pakelta nuo 33 dol. iki 40 dol. mėnesiui, padidintos pensijos ir pensininkų našlėms, vaikams, bet tegul tūkstančius gaunantieji kongresmonai ir senatoriai pabando iš tokios mažos pensijos pragyventi. Pensijos turėtų būti tokios, kad iš jos žmogus galėtų

šiaip taip pragyventi.

I senatvės pensijų fondą moka lygiomis darbininkai ir darbuaviai, valstybė nieko neprimoka. Turėtų ir ji prisidėti.

Dar daug dirbančiųjų pensijų įstatymas nepaliecia. Jis pagerintas, bet jame dar daug trūkumų. O vis dėlto prieš jo pagerinimą kongrese plesu stojo nemažai respublikų ir desiniojo sparno demokratų. Gerai, kad Kennedy vykdo prieš rinkimus duotus pažadus.

Tėsimas

UŽDRAUDĖ VYZOMIS AVETI

Prūsijos karalius Vilius 1724 metais rugpiūčio 1 d. išleido įsaką, kuriuo uždraudžiama avėti vyzomis. Vyzų vietoje kiekvienas gyventojas turi įsigyti kulpes ir tik Prūsijoj pagamintas.

Už šio įsako nevykdymą nusikaltusieji baudžiami rykštėmis.

Nesvarbus to įsako tikslas. Svarbu pažymėti, kad jis buvo išleistas lietuviškai ir beveik prieš 250 metų. Tas ir kiti to šimtmečio įsakai lietuviškai, o ne vokiškai paskelbti, rodo, kad tada Rytų Prūsijoj lietuvių gyventa ir jų vokiškai nemokėta.

Gi rusai komunistai skelbia, kad po antrojo pasaulinio karo Sovietų Sąjungai patekusi Karaliaučiaus sritis esanti nuo senų laikų slavų gyventas kraštas.

Šiandien Lietuvoj kalbėti, kad Karaliaučiaus kraštas buvo iš seno lietuviškas, yra nusikaltimas. Tokia yra komunistų tautinė politika.

SKAITYTOJŲ BALSAI

PATS SAVE NUBAUDŽIAU

Pernai, besidžiaugdamas buvau pamiršęs, kad pasibaigė Keleivio prenumerata. Grižęs apsidžiaugiau, kad administracija nesisukubino laikraščio siuntimo nutraukti ir už tai aš pats save nubaudžiau: siųsdamas prenumeratą, pridėjau Maikio tėvui vieną dolerį.

Bet ir šiems aš taip pat mokėjimo terminą praleidau ir gavau paraginimą, todėl siunčiu \$4 prenumeratos ir \$1 pabaudos, kurią pats sau paskyriau. Tegu Maikio tėvas nusiperka tabako.

A. Barvickas.

Branch, Mich.

KNYGOS JAUNIMUI

Jei jaunas nepamėgs knygų, jis jos neskaitys ir uaugės. Todėl tėvai turi parūpinti vaikams ko daugiau lietuviškų knygų. Pirkdami vaikams dovanas, visuomet atsiminkite knygą ir tą dovanokite. Keleivio administracijoje galite gauti šias jaunimui tinkamas knygas:

DAIGELIAI, parašė J. Narūnė, antra laida, gražūs eilėraščiai, daugybė iliustracijų, 55 psl., kaina \$1.30.

PASAKĖČIOS, A. Giedrius, knygoje yra 37 gražios pasakėsios, 175 psl., kaina \$2.00

JURININKO SINDRADO NUOTYKIAI, įdomūs pasakojimai jaunimui, 108 psl., kaina \$2.00

NARTYS KARALISKIOSE, Liudovico Dovydeno apysaka, 168 psl., kaina \$2.00

MELNYN KARVELIAI, Aloyzo Barono apyskaitės vaikams, 69 psl., kaina \$1.50

DVYNUKĖS, N. Butkienės apyskaitės vaikams, 34 psl., kaina \$1.00

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Koman, Maiki užbaik man tą istoriją apie žemaičius. Praeitą kartą sakei, kad jų motina Zemaite liepė jiems pasieškoti geresnio pleiso apsigyventi. Ar jie nepaklydo to pleiso ieškodami?

—Ne, tėve, nepaklydo. Matai, Zemaite įprasė tris aniuolus, Gabrielių, Rapolą ir Mykolą, kad jie toje kelionėje jos vaikus lydėtų ir saugotų nuo visokių priešų ir nelaimių. Bet tie aniuolai norėjo, kad žemaičiai patys mokytųsi gyventi ir nuo priešų gintis. Tik patekus žemaičiams į labai didelį vargą, tie aniuolai ateidavo jiems į pagalbą—ateidavo kaip paprasti žmonės, apsirengę tokiais pat drabužiais kaip žemaičiai, kaip tikri jų broliai. Suteikę pagalbą, aniuolai vėl niekam nepastebint išnykdavo.

—Gali būti, Maiki, kad tas teisybė, ba aš ir dabar aniuolus dažnai sapnuoju. Rodos, zlydukas mane užpuola, bet aniuolai jį atmuša.

—Ar čia teisybė, ar ne, tai kitas klausimas, tėve; bet senovės žemaičiai turėjo taip tikėti, nes kitaip jie nebūtų tokių pasakų sukūrę. Jos yra religinio pobūdžio. Panašių padavimų turi ir kitos tautos. Pavyzdžiui, žydų Biblija pasakoja, kaip Maizius išvedė jį tautą iš Egipto nelaisvės į Dievo pažadėtąją žemę, kelionėje jie klaidžiojo per 40 metų, mirdami nuo bado ir ligų. Taip vargingą kelionę turėjo ir Amerikos mormonai, kol jie pasiekė nekieno dar negyveramą kraštą Vakaruose. Juos vedė jų pranašas Smithas. Toje kelionėje mormonai buvo kitų užpildinėjami, ir daug jų tose kovose žuvo. Krito ir pats Smithas. Todėl labai galimas daiktas, tėve, kad panašų žygį yra pėrgyvenę ir žemaičių protėviai; tiksliai tie aniuolai ir kiti stebuklai tai jau vėlesnių laikų pridėti pagražinimai. Kai kurių pridėkų negalima vadinti nei pagražinimais; greičiau jie buvo prasimanyti žemaičiams paaukoti. Pavyzdžiui, yra pasakyta, kad žemaičiai norėjo nusimti saulę nuo dangaus.

—Kodel tu rokuoji, kad

tai prasimanyta pajuoka?

—Todėl, kad tai būtų juokingas bandymas. Kas gali saulę nuo dangaus numinti?

—O ar tu neatsimeni, kaip anais metais atvažiavęs iš Airijos grįžti buvęs įkops Bostono parke į stulpą, norėdamas nukabinoti didelę lempą? Kai policininkas jį nutraukė nuo stulpo, tai jis aiškinosi, kad ta lempa jam atrodė kaip mėnulis.

—Tai yra taip pat prasimanyta pasaka, tėve. Jos tikslas yra pajuokti airius.

—Na, o kaip tavo knygos rašo apie žemaičius, norėjusius saulę nusimti?

—Yra sakoma, kad, eidami atviraus laukais ir plynėmis žemaičiai pastebėjo, jog dienos metu šviečia saulė, o naktį—mėnulis ir žvaigždės. Šitie dalykai jiems labai patiko ir jie nutarė juos nuo dangaus nusimti. Jie pradėjo lipti į kalną, bet greitai pastebėjo, kad nuo kalno jų dar nepasieks. Todėl jie sugalvojo ant to kalno užkelti dar kitą kalną. Atsirado priešų, kurie pradėjo jiems tą darbą trukdyti. Dažnai teko kariauti. Priešai visada buvo gerai ginkluoti ir jų būdavo daug; Be to, jie buvo visokių raginiai, kartais sparnuoti, kartais geležiniai, o pas žemaičius nebuvo nieko panašaus; todėl kova būdavo nelygi. Bet visa tai žemaičiams išėjo į naudą, nes jie išmoko nuo priešų visokių gudrybių, išmoko pasigiminti ginklų ir pradėjo ginkluotis.

—Jes, Maiki, žemaičiai buvo geri vajokai. Ypač mano Plungės parapijoje nardas krabaras. Aš pats mačiau: volosties staršina kai žiebė uriadninkui per ausį, tai tas ragožium apsivertė.

—Tas nesvarbu, tėve. Žemaičių padavimai sako, kad toje kelionėje jie išmoko net ir namus statyti. Apsistoje kur ilgesniam laikui, jie jau pasistatydavo sau trobelių. Bet pradžioje jos būdavo dar be stogų ir lietus jas prišaldavo. Tada žemaičiai pradėjo jas dengti. Bet jie dar nemokėjo pasidaryti durų, todėl lipdavo sienomis ir per stogo skylę sulysdavo į

Pasileidau plačiais keliais

(Tęsinys)

(Kelionės išpužiai)

Buffalo yra 2-ras pagal didumą miestas N.Y. valstijoje (580.000 gyv.) ir 11-tas visoje šalyje pagal gamybinę produkciją, gulįs prie Erie ežero šiaurinių krantų, kur prasideda Niagaros upė, jungianti Erie ežerą su Ontario ež. (surgtas 1927 m. atidarytu vadinamuoju Taikos Tiltu—Peace Bridge—su Kanada).

Tai žymus ne tik pramonės, bet ir susisiekimo mazgas—vėnas didžiausių geležinkelio ir vidaus vandens laivinnystės centrų visoje šalyje. Per Buffalo uosą net vidurnių vakarų—Minnesotos, Visconsino, Ilinoiso, Indianos, Michigano ir kitų valstijų Didžiųjų ežerų pakraščio miestai vandeniu keliais, per vadinamąjį Buffalo-Hudsono baržų kanalą, pasiekia N.Y. ir patį Atlanto vandenyną. O nuo 1959 m. atidarius šv. Lauryno jūrų kelią (St. Lawrence Seaway), gavo dar didesnę išėjimą į plačiuosius tarptautinius vandenius ir lengvai pasiekiamas jūralvių. Tad ne be reikalo mieste yra net 29 grūdų elevatoriai bendros 53 milijonų bušelių talpos. Čia yra žymių malūnų ir gana plačiai išvystyta maisto, ypač miltinių produktų (visokių sausainų) gamyba.

Plačiai išvystyta ir kita pramonė—cheminių gaminių, elektros aparatų, mašinų, sėmenų aliejaus, geležies ir plieno, lektuvų dalių ir motory, baldų ir plastikinių gaminių ir daugelio kitų. Dar neprivaziavus miestui, per kelias mylias, jauti, kad artiniesi prie pramoningo centro. Jau iš tolo matyti padangėje plačiai išsišakojęs melsvas skėtis. Kuo arčiau, tuo ryškiau matai dūmų vulkanus, kylančius padangėn, ir visokių rūšių ir išvaizdų supkvežimų vis tankėnes voras, visokių kryptim gana didelių greičiu bežujančias. Kai tokia pabaisa, kokių 10-12 tonų, pradeda lipti tau ant kulnų 70 mylių greičiu, o dar ant šonų užrašyta Chemical

vidų. Šį keblumą jie pašalina tik tada, kai pamatė, kad kitų tautų žmonės išsikerta sienojus duris. Bet kada jie pasidarė duris ir užtaisė stogus, jų grįčiose pasidarė tamsu. Vienas iš jų sumanė, kad šviesos reikia iš lauko prisinešti. Tada visi leidosi šviesos gaudyti. Gaudė ją indais, gaudė skverniais, rido ją į drapanas ir nešė į savo trobeles, nešė ir kratė. Bet šviesa vis kažinkaip išnykdavo ir išnykdavo. Pagaliau atvyko aniuolas Gabrielių žemaičio pavidale ir pamokino juos iškirsti sienose langus.

—O kur jie gavo stiklo langams?

—Tas nėra pasakyta. Bet iš pradžių langai galėjo būti ir be stiklo.

—Nu, tai uodų prilysdavo, ar ne?

—Gal ir prilysdavo. Bet apie tai pasikalbėsime kitą kartą, tėve, nes aš bijau, kad ilga pasaka tėvui nenusibostų.

—Okei, Maik, susitiksime kitą kartą, o aš tuo tarpu eisiu šalto alaus ištraukti.

Products,—ačiū už malonę! Jei bėdoje reikėtų greitai sustoti, toks milžinas nesuspės ir tave patį su visu vežimėliu akimirksny melnu dūmeliu padangėn išrūks.

Gyvendamas Bostone ir tik retkarčiais pavažiavdamas į Brocktoną, Worcesterį ar Cape Codą ir niekur pakelėse nematydamas bent kiek padoresnės farmukės, ne vieną klausinėjau: iš kur mes pieną gauname?? Juk tokį pilvą pripilti kaip Bostonas su visais priemiesčiais (virš 2.500.000 gyv.) reikia gero ežeriuko, o čia nė padorios ožkos niekur nematyti.

Ir kai pavažiavęs gerą galą už Worcesterio, pamatėu pakelėje vieną kitą ūkėlį, net ant širdies lengviau pasidarė. Kuo toliau, tuo jų daugiau pakelėje matyti. Bet artėjant prie Buffalo vėl skausmas širdį suspaudė. Jei dar pradžioje tik vienas kitas „žaginėlis“ laukuose pasirodė, tai juo artyn, juo tankyn. O artėjant prie miesto, be jokios „tvarkos“ pilni laukai prikašioti. Bet žaginėliai? Žaginiai, o ne žaginėliai! Tikri bažnyčių bokštai, tik išsižargioję, išskėtę rankas, su virtinėlem karoliukų kiekvienoje: po 3, 4 ar net ir 5 karoliukus virtinėlėse, o prie jų vielos priraišiotos. Ką aš sakau—vielos! Tikri pančiai.

Žiūrėk, ir ūkininkų sodybos apnarplotos, apraizgytos iš visų pusių tokiom kežėplom ir dar priedo iš viršaus. Na, susimildami, kaip gi jis čia gali gyventi? Ir negyvena. Meta viską ir išeikliau savais keliais. O jiem to tik tereikia. Aptikę, kad jau tuščia, ima rausti, knisti ir dar daugiau visokių žėgelių paežiose statinėti, pajairindami dar visokiom būdum ir būdelėm, sulais ir šulėliais. Na gi ir pristatyta! Nelyginant karo metu apie Vilnių. Net baugu.

O kelių kelelių į visas puses! Vieni aukštai, kiti žemai; tai kyla, tai leidžiasi; subėga krūvon, tai vėl neria kas sau; čia jie tiesūs, čia riestainiais surangyti. Visi erdvūs, visi lygūs, daugiausia vienkrypčiai. Bet štai, jau ir miestais dūmų šydu pridengtas nuo liepos saulės kaitros, su visa prekių ir pramonės, susisiekimo ir sporto, švietimo ir administracijos. Gyvas ir veržlus. Čia yra ko žiūrėti: universitetai, kolegijos, muziejai ir galerijos, zoologijos sodas ir parkai. Bet visko neišvardinsi. Bostono City Hall nė iš tolo negali susilyginti su Buffalo: anas didingesnis ir už mūsų John Hancock pastatą. Verta turistų dėmesio ir bazilika su vertingais meno kūrinių ir skulptūromis. Duodamas vadovvas.

Buffalo yra lenkų išėvių sostinė, nelyginant mūsų Chicago, su savo klubais ir spauda, parapijom ir radijo valandom. Tik jie čia turi miesto valdyboje žymiai didesį svorį, negu mes Chicagoje. Lietuvių—tik atskiros šeimos be jokių organizacijų.

1901 m. rugėjo mėn. 6 d. Leonas Czolgosz čia persovė Williamą McKinley. 24-tą JAV prezidentą, belankantį Pan-Amerikos tarp-

Išrašytį teisiamo žydu žudytojo Adolfo Eichmano byla jau eina prie galo, nors dar užsities kelias savaites. Sprendimas toje byloje bus išneštas tik rudenį. Eichmano užpakaly sėdi sargybinis. Byla priminė žydu jaunimui netolimą praeitį, kada jų rasės žmonės buvo fiziškai nacių vokiečių naikinami Europoje.

PREZIDENTAS DĖKOJA

Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimas, įvykęs Chicagoje liepos 3-4 dienomis, pasiuntė JAV prezidentui sveikinimą ir drauge išdėstė savo pageidavimus Lietuvos laisvinimo klausimais.

Prezidento specialus asistentas Ralph A. Dungen Alto pirmininkui L. Šimui atsiuntė raštą, kuriame rašo, kad prezidentas prašė padėkoti jam ir dr. P. Grigaičiui už Alto vardu atsiųstą sveikinimą ir pareištas mintis.

VISKO YR', NIEKO NĖR'

Kiekvienas komunistas, išvykęs iš Sovietijos ir užsienį, skelbia, kad Sovietijoje nieko netrūksta—u nas visio jest, bet į namus grįždamas vežasi iš čia ką tik galėdamas.

Idomų „numerį“ parodė į Angliją atvykęs Leningrado baletas. Kas nėra girdėjęs ir mūsų komunistų giriant, kaip aukštai Sovietijoje yra sutvarkyta gydymo pagalba, o vis dėlto, kai minėtas baletas atvažiavo į Londoną ir ten sužinojo, o gal jau ir anksčiau žinojo, kaip Anglijoje yra sutvarkyta medicinos pagalba, tuoj beveik visos šokėjos ir beveik visi šokėjai nubėgo pas dantų gydytojus dantų užplombuoti. Mat, už tai Anglijoje nieko nereikia mokėti, tai tuo pasinaudojo ir Leningrado baletu šokėjai. Matyti, Sovietijoje dantų gydymas nėra toks paprastas dalykas, jei gerai uždirbantieji baletu šokėjai ir šokėjos vaikšto išpuvusiais dantimis ir atvažiavę į Angliją bėga pas dantų gydytojus nemokamai dantis sušlopinti.

Anglijoje tas įvykis sukėlė pasipiktinimo. Klausimas buvo iškeltas net parlamente. Sveikatos ministeris pareiškė, kad ministerijos aptariamais klausimais, kaip ateityje nuo panašių ligonių apsisaugoti.

tautinę parodą. Po jo mirties—rugėjo 14 d.—prezidento vieta užėmė viceprezidentas Teodoras Rooseveltas. Šiuo metu pačiame mieste ir visu Niagaros upės pakraščiu pravedami didieji keliai—thoroughways. Darbas vyksta pilnu tempu. Bet mūsų laikas baigiasi, ir skubame toliau.

ARGENTINA

Pagerbė baigusius universitetus

Lietuvių B endruomenė liepos 12 d. Buenos Aires Avellanedos salėje surengė vaives pagerbti Argentinos universitetus baigusius lietuvius. Iš viso Argentinoje aukštųjų mokslus baigusių yra apie 100 lietuvių Argentinos u n i versitetu lanko apie 500 lietuvių studentų. Pagerbime tautiniai ženklais buvo atžymėti nauji akademikai: Dr. J. Sima naskas, inž. J. Gaidimauskas, inž. L. Gasevičiūtė, provizorė A. Neniškytė, chemika J. Galvelis, dr. R. Petraitis, optikas L. Stankevičius ir inž. A. Butkus.

Pagerbimo metu kalbą pasakė B-nės pirm. leit. A. Balčiūnas, „Laiko“ redkun. A. Steigvila, ALOS Tarbos pirm. J. Čikėtas, „Argentinos Lietuvių Balso“ redakt. K. Norkus. Akademikų būrelio vardu kalbėjo inž. J. Gaidimauskas. Da kalbėjo prof. J. Mačernis B-nės Tarybos pirm. I. Pad valkis ir ta proga paminėto 70 m. sukaktis. „Arg. L. Balsas“ pagerbimo progaiš kelė reikalą apjungti visus Argentinos lietuvių akademikus, patiekė jų sąrašą.

Rimšos paroda

Buenos Aires miesto centre, operos rūmų salone liepos 13-rugpjūčio 3 d. vyksta pasaulinio garso dailininko Jono Rimšos naujų kūrinių paroda. Joje eksponuota 18 naujų kūrinių aliejiniais dažais pieštų. Paroda lanko ne tik lietuviai. Prieš parodą televizijoje buvo parodytas pasikalbėjimas su dailininku, vėliau ir pati paroda. Meno mecenatas Lococo surengė priėmimą meno kritikai ir spaudos atstovams. Ta proga apie lietuvių dailininką pasakė eilę straipsnių Argentinos spaudoje.

Ryšiai su kitų šalių lietuviams

Argentinos lietuvių rūpinasi sudaryti tampsnius ryžius su Brazilijos ir kt. P. Amerikos kraštų lietuviams. „A. L. Balsas“ iškėlė mintį tarp paskirų kraštų lietuvių pasikeisti parodomis, dainininkais, muzikais, ansambliais. Laukiama, kad į Argentiną būtų pakviestas Brazilijos operos solistas Ambrozevičius.

APIE ŽMOGAUS ŠIRDĮ

Sveiko žmogaus širdis laka per dieną 100.000 kartų. Desinys širdies skilėlis atlieka daugiausia dar-
o.

Kariai primitivių tautelių kartais valgydavo širdis užmuštųjų priešų, nes iškėjo, kad tada jie įgauna gyvybės ir sielos jėgas tų mirusiųjų.

Žmogaus širdis yra viduriniškai 15 cent. ilgio, 9 cent. platumo, t. y. maždaug umščio didumo, ir sveria apie 300 gramų (du trečdaliai svaro).

Kasdieninį širdies darbo našumą kitaip suvartojant alima būtų pakelti tris as-nenis 100 metrų į viršų:
V. F.

Redakcija atsako

J. Nevienci, Miami, Fla.

—Atsiprašome, kad į Tamtos korespondenciją apie Loterų Klubą pobūvį (Keleivio Nr 29, 6-tas puslapis) er neapsižiūrėjimą pate-o dvi eilutės iš gretimo traipsnio „lietuviams du sūnų ir dvi dukteris. Jauniausias sūnus.“

Tos eilutės yra iš gretimo traipsnio „Sviesios moters atminimui“. Laikraštį lauant tokie eilutės „paklydinai“ pasitaiko. Labai apgailestaujame.

TURIME LIETUVOS ISTORIJA

Dar turime dr. V. Sruogienės Lietuvos istorijos kelis egzempliorius. Tai didžiausia ir visiems suprantamai parašyta knyga, 947 psl. kaina \$12. Kainą pakė-lė leidėjai.

GERIAUSIA DOVANA

Jei galvoja'te apie dovaną savo pažįstamam ar draugui, tai atsiminkite, kad geriausia dovana bus šios knygos:

Stepono Kairio „Lietuva budo“, kaina \$5.50

Kipro Bielinio „Dienojant“, kaina \$6.00.

Kipro Bielinio „Penktieji metai“, kaina \$6.00.

Jas galite gauti ir Keleivio administracijoje:

636 Broadway,
So. Boston 27, Mass.

Nušviesti takai

Atėjo naktis, kuri kasdien patylomis ateina ir apsiaucia žemę pilka skara. Neįžiūrimi šešėliai slankioja nematomais keliais, ir krupčiojanti širdis ieško namų žiburo.

Eik šen, mylimoji! Stokis šalia manęs ir nukreipk savo akis į tolį, kur širdis jau seniai paskendus.
(Bus daugiau)

Kiaušinių trynių kaukė
Ji tinka tikrai sausi odai. Paimti vieną trynį

624 E. Broadway

RADIO VALANDA
Visos programos iš WOPA.
1490 kil. AM 102-7 FM
Kasdien: nuo pirmadienio iki
penktadienio 10—11 val. ryto.
Šeštadienį ir sekmadienį
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto
VAKARUSKOS: pirmą, 7 val. v.
Tel.: HENLOCK 4-2413
7159 S. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO 29, ILL.

LEWIS **Is Boston Mayor**

KAS NAUJO BROOKLYNE

BROOKLYN, N. Y.

Mirė Jonas Kružė

Iš liepos 20 į 21 naktį New Yorko ligoninėje mirė plačiai žinomas laikraštininkas Jonas Kružė-Kružinaitis, 59 metų amžiaus. Velionis yra augęs Skotijoje. Lietuvos nepriklausomybės laikais buvo nuvykęs Lietuva ir kurį laiką dirbo prie Lietuvos Aido Kaune. Atvykęs į Ameriką, kelerius metus dirbo Vieniybės redakcijoje. Iš Vieniybės pasitraukęs buvo Balso reikalų vedėju, vėliau, nuvykęs Chicago, kurį laiką dirbo Lietuvių Tarybos raštinėje. Iš Chicago grįžo į New Yorką, dirbo SLA raštinėje, o reikalui esant pagelbėdavo ir spaustuveje.

Velionis buvo ramaus būdo vyras, visada linksmas nusiteikęs, buvo nevedęs. Be draugų, giminių New Yorko ir apylinkėse neturėjo. Liko brolis Indiana valstijoje ir giminės, gyvenantieji Skotijoje.

Laidotuvininkų Shalins-Silinsku patarnavimu palaidotas liepos 25 d. Cypress Hill kapinėse. Laidotuvėse dalyvavo ir atvykęs velionio brolis.

Jonai, išėjęs ramybėje laisvoje Amerikos žemėje!

Sugrįžo ekskursantai

Birželio 17 d. iš New Yorko buvo išskridusi Lietuvos lietuvių ekskursija (38 asmenys) ir laimingai grįžo liepos 15 d. Su kai kuriais ekskursantais buvo programatyti ir pasikalbėti. Jų didžiausias pasitenkinimas turėta laiminga kelionė ir pasimatymas su artimaisiais dar gyvais giminėmis.

Bendrai žmonių gyvenimas Lietuvoje, kiek jie pastebėjo, yra vargingas, palyginus su darbo žmonių gyvenimu Amerikoje. Kadangi visas suvalstybinta, ne tik žemės ūkis ir pramonė, bet faktiniai ir patys žmonės, tai kiekvienas turi dirbti valdžios jam paskirtą darbą ir už valdžios nustatytą atlyginimą. Iš darbo pasitraukti be valdžios leidimo negalima, negalima keisti ne gyvenamos vietos be valdininkų leidimo.

Valdžios palydovo lydimi ekskursantai buvo nuvežti autobusu į kai kurias vietas, bet laisvai lankytis, kur norėjo, neleido.

Pasakojia, kad moterys, mažus kūdikius nunešusios ir palikusios tam tikrose prieglaudose, eina dirbti net sunkiausių vyrų darbų, gatvės ir kelius taisant. Vis daugiau steigia mokyklų internatų, kur vaikai visą laiką gyvena ir mokosi komunistų mokytojų valdžios nustatytą dvasioj. Sako, teko

pastebėti jaunuolių (jaunesnių kaip 10 metų), kurie dainavo prieš Ameriką ir visą Vakarų pasaulį nukreiptas dainas. Bendrai, sako, vieni su kitais mažai kalbasi, nepasitiki vienas kitu.

Norint ką nors nusipirkti krautuovėse reikia stovėti eilėje ir gauti pirkinį, net ir duonos kepalą ar ką kitą, neįdėdama į maišelį arba nesukala į popierį, bet atvirą turi nešti rankoje laikydama.

K. Zemaitis

DETROIT, MICH.

Socialdemokratai rengia tradicinį išvažiavimą

Keliolika metų be pertaukos Detroito LSS 116 kp. surengia išvažiavimą į gamtą. Nors mūsų gretos ir gerokai praretėjo, nors netekome kelių metų laike pačių geriausių savo narių, bet sukurto gražios tradicijos neatsisakome. Liepos 26 d. susirinkę veiklių kuopos narių Onos ir Miko Balčiūnų namuose, išdėdome planą išvažiavimui ruošti ir beliko šį reikalą tik pagarsinti spaudoje.

Išvažiavimas įvyks rugpjūčio (August) 20 d., sekmadienį Stanley Navickio ūkyje. Daugelis detroitiešių šį ūkį gerai žino, bet ir nežinantiesiems ji lengva surasti. Tikslus adresas: 32115 West Rd., Flat Rock, Mich. Važiuoti nuo Detroito greitkelio (Expressway) U. S. 12 Interstate 94, iki West Rd. Pastaruoju važiuoti porą mylių ir vakarus ir kairėje pusėje bus Navickio namas, pažymėtas aukščiau nurodytu numeriu.

Išvažiavimą yra kviečiami visi socialdemokratų bičiuliai be pasauležiūrinio, politinio, amžiaus ar lyties skirtumų. Kaip kasmet, taip ir šiemet tikimės sulaukti visos eilės Detroito bei Windsor visuomenininkų ir keleto svečių iš toliau. Tik vieno pageidavime: kas ne paskutinę minutę apsispręs išvažiavime dalyvauti, tepraneša telefonu Antanui Šukauskui TA 6-5678, arba Alfonsui Nakui WE 4-7128.

Išvažiavimo pietų kaina irgi lieka tradicinė žema, jau prieš dešimtį metų nustatyta: suaugusiems—\$1.50, vaikams—\$0.75 (pusė kainos).

LSS 116 kp. valdyba

Gerai darbai toli girdėti, o blogi — dar toliau.

GAVOME NAUJĄ ZODYNĄ

Lietuviškas anglų kalbos žodynas, parušė Vilijus Peteraitis, 586 puslapiai, kaina \$7.00.

ONAI PASKEVICIENEI MIRUS.

reiškiamo nuosirdžią užuojautą jos vyrui ir šeimai

L. D. D. Septintoji Kuopa

VIETINĖS ŽINIOS

Gegužinė, kurioj svečių buvo iš kelių valstijų

Sekmadienį, liepos 30 d. Lietuvių Darbininkų Draugijos 21 kuopa rengė metinę gegužinę Mass., seimelio nario Condon gražioje Bernice Clare sodyboje prie No. Eastono. Gegužinė parodė, kad kuopa turi gerų bičiulių net toli toli už Bostono ribų—joje buvo ne tik L. Paulauskas su žmona iš Lowell, Simonavičiai iš Providence, R. I., bet ir Kazys Bukaviackas iš New Jersey ir Juozas Johnson iš Easton, Pa. Jie visi čia su rado nemažai pažįstamų, ir, artodo, maloniai laiką praleido, kaip ir visi kiti svečiai.

Vieta čia graži, miesto dulkes alsuojantiems plaučiams jaunų pušų kvapo pilnas oras čia neišpasakytas malonumas. O kam to buvo per mažai, tas galėjo ir kitokių malonumų rasti bufete po pušimis arba pastogėje, galėjo ir pašokti. Atvažiuosieji su vaikais taipgi nesigailėjo, nes mažiesiems čia yra visokių priemonių žaisti.

Linksminosi visi kaip kas išmanė, tik patarnaujantieji draugai su didžiausiu gegužinės našta nešėsiu Napoleonu Jonuška visą vakarą prakaitavo.

Buvo gegužinė ir ypatingai laimingi. Tai J. Jonaitis ir B. D. (neišskaitoma pavardė) iš Norwood, kurie laimėjo po butelį vyno, ir Anna Elohides, laimėjusi sūrį. Už juos laimingesni buvo L. Giedraitis ir V. Gauskas, laimėję po penkinę, ir K. Stonys, laimėjęs visą butelį stiprybės. Laimingiausias pasirodė betgi St. Strazdas, kuriam teko visa dešimė ir skustuvas.

Malonu pažymėti, kad gegužinės dalyviai nepamiršo ir sergancio prof. Stepono Kairio, buvusio Lietuvių Darbininkų Draugijos žurnalo "Darbas" redaktoriaus, didelio kovotojo už Lietuvos laisvę ir jos žmonių gerovę, ilgamečio Lietuvos socialdemokratų vadovo.

Pranui Šveikauskui pasiūlius, drg. St. Kairius pasiūstas sveikinimas su \$72.25 priedu, kurį sudėjo: K. Bukaviackas \$10, po \$5: N. Jonuška, V. Anesta, J. Johnson (iš Easton, Pa.), V. Jackūnas, A. Alekna, A. Andriulionis, J. Andriukaitis, Br. Kreivys, S. Michelsonas ir Pr. Šveikauskas.

Po \$2: J. Vincūnas, E. Wytanski ir B. Simonavičius.

Po \$1: J. Kubiliūnas, J. Bimšas, A. Valeika, K. Marcilionis, K. Zabitis ir Pr. Ramanauskas. J. Lanis pridėjo smulkų.

2—is

E. Mozūraitienė sveiksta

Buvo sunkokai susirgusi Elena Mozūraitienė, net 2 savaitė teko gulėti ligoninėje, bet jau grįžo namo ir čia sveiksta. Linkime jai greičiau visiškai pasveikti.

Dar yra pareigos neatlikusių

Balso piniginius vėjus eina į galą, o dar toli gražu nevisi savo auką atidavė. Paskubėkime.

Be ankščiau paskelbtųjų aukotojų, paskutiniuoju metu dar aukuoja:

Bostono Mišrus Choras—\$25.00; Elena ir Stasys Santvarai—\$15.00.

Po \$10.00: V. Stelmokas, ALT S-gos skyrius, S. Blinstrub, P. Viščinis ir Joseph Johnson iš Easton, Pa., Vilniaus Krašto Lietuvių S-gos skyrius.

Po 5.00: P. Pauliukonis, P. Ausiejus, P. Virbickas, St. Kiliulis, P. Trybė, J. Arlauskienė, J. Jurgelaitis, St. Griganavičius, dr. J. Antanėlis, A. Kersulis, J. Roman, V. Beržinskas, V. Jackūnas ir J. J.

Choras nedalyvavo

Bostono mišrus choras, komp. Gaidelio vedamas, liepos 23 d. turėjęs dainuoti Stepono Dariaus posto pikniko Romuvos parke, Brocktone, programoje nedalyvavo, nes iš choro dalyvių atvyko tik keliolika asmenų.

Tai lyg ir tykus protestas prieš dalyvavimą, kur nėra net mažiausių sąlygų chorui pasireikšti. Pasirodymai piknikuose chorą nupigina ir yra viena iš priežasčių, kad metiniame koncerte negausiai teatsilanko klausytojų ir todėl pakerta choristų norą chore aktyviai dalyvauti.

Mišraus choro veiklą sustiprintų išvykos į tolimesnes vietas, kaip, pavyzdžiui, į Clevelandą, Rochesterį ir pan., dėl kurių šiuo metu choro valdyba veda pasitarimus.

Koresp.

Bostone lankėsi Vasačiai

Praeitą ketvirtadienį mūsų įstaigą lankėsi Valerija ir Antanas Vasačiai ir ta proga įsigijo visas 3 LSS Literatūros Fondo išleistas knygas—S. Kairio ir K. Bielino atsiminimus.

Prieš kelerius metus jie gyveno Bostone, o dabar gyvena Washington, D. C. Antanas Vasaitis dirba atsakingą darbą miškų departamente.

Gavę atostogų, jie sumanė aplankyti savo bičiulius ir Bostono padangėje.

Žmogus, kuris nesėdė, niekada nėra žavingas.

E. Hello.

Ivyksta į vestuves

Rugpjūčio 5 d. mž. Algimantas Gustaitis rašytojo Antano ir Aleksandro Gustaitių sūnus, susituokia su Rasa Arūnaitė. Vestuvės įvyks New Yorke, į jas iš Bostono važiuoja Stasys ir Elena Santvarai, Pranas ir Monika Lembergtai, Jonas ir Tatjana Vasiliauski, Viktoras ir Elena Vizgirdos, dr. Stasys ir Laima Jasičiai, Zofija Bobeliene, pabrėžiamieji Kęstutis Mickevičius, inž. Laimis Venskus, keli jaunieji atstovai ir, žinoma, jaunų tėvai—Antanas ir Aleksandra Gustaičiai.

Bostono visuomenė remia skautus

BSTK paskelbto vėjus skautų ūkio reikalams iki š. m. liepos 15 d. aukojai sekantieji asmenys:

J. Mikalauskas \$20; M. Manomaitis—\$10.

Po \$5 aukuoja: A. Andriulionis, K. Adomavičius, V. Čepas, B. Galinis, J. Vaičiūrgis.

K. Daugirdas \$3.00.

Po \$2: V. Adomkaitis, J. Čerška.

K. Nenortas \$1.00.

Savo darbu priekabos statybai taktininkavo J. Vasys ir L. Izbiakas.

Tunto Vadijai ir Tėvams taktininkaujant, birželio mėn. Ed. Eito namų rūsy įrengtas "Zalgirio" tunto sandėlis su lentynomis. Visas turtas išrūšiuotas, saugiai ir sausai sukurtais ir įrašytas į knygas. Šiam darbu medžiaga ir darbu taktininkavo K. Adomavičius, Ed. Eitas, J. Vaičiūrgis ir Ig. Vilėniskis.

Liepos 22-23 d. "Zalgirio" vienos paros išvykoje, skaut. M. Manomaičiui vadovaujant, dalyvavo 15 berniukų. Programoje buvo šaudymo varžybos, įvairūs žaidimai, maudymasis ir lauzas kartu su Amer. Skautų Troop 40.

Zalgirio draugovė pasirodė prie lauzo dainomis. Ypač didelį susidomėjimą sukėlė šaudymo rungtynės šrautais. Daugiausia taškų surinko: L. Ausiejus (19), V. Narkevičius (10) ir J. Lendraitis (6).

Stovyklavimo išlaidoms padengti taktininkavo P. Narkevičius, pietus pagamino ir atvežė stovyklavietėn Jančauskienė. Stovykla vyko Camp Saire, Milton, Mass., netoli Blue Hill ežero.

Teko patirti, kad ta pati draugovė išvyksta 2 parom stovyklauti prie Lake Winnepesaukee, N. H. BSTK su pasigerėjimu konstatuoja, kad pagaliau Bostono skautų tėvai ir kiti geros širdies tautiečiai labai dosniai pradėjo remti skautišką jaunimo darbą, kaip lėšomis, taip ir savo darbu. Už kooperavimą ir paramą BSTK reiškia visiems taktininkavusiems nuo širdžių padėką.

BST Komitetas

Išvyko atostogų

Stasys ir Elena Santvarai išvyko atostogų į J. Kapočiaus vasarinę Osterville Manor Cape Code.

PARENGIMŲ KALENDORIUS

Rugpjūčio 13 d. Lietuvių Radijo Korporacijos gegužinė Romuvos parke Brocktone.

Spalio 8 d. Lietuvių Piličių Draugijos didžiojo salėje Balso metinis banketas.

Spalio 22 d. Laisvės Varpo koncertas So. Bostono aukštųjų mokyklų salėje, Thomas Park.

Skautų (vilkiukų) stovykla

Rajoninė skautų stovykla ruošiamą nuo rugpjūčio 26 d. iki rugsėjo 4 d. Kadangi minėtas stovyklavimo laikas jaun. skautams yra jau vėlyvas ir dėl artimos mokslo metų pradžios gana nepatogus, skautų tėvų prašomi, Bostono skautų "Zalgirio" tunto vadovai ruošia atskirą vilkiukams stovyklą rugp. 12-19 d. prie Bostono (Waltham-Belmont). Stovyklai vadovaus ilgamečiai skautų vadovai. Maistą gamins patyrušios virėjos, Geros stovyklavimo sąlygos.

Ka-langi Bostono "Zalgirio" tunto vadovybės klausimas kol kas dar nėra galutinai išryškėjęs, vilkiukus, norinčius stovyklauti vasaros stovykloje (rugs. 12-19 d. d.) registruoja ps. J. Vaičiūrgis, 448 E. 7th

KUR ATOSTOGAUTI?

LUSIAI ir VEITAI nuosirdžiai kviečia atvykti į gražųjį CAPE COD ir atostogas praleisti jų puoselėje

MESKOS VILOJE

ar jaukiame MESKIUKO vasarnamyje. Šeiminiškai užtikrina * gražią ir ramią aplinką * erdvius, patogius ir jaukius kambarius * Gerą ir sveiką iki soties maistą * Malonų patarnavimą * Pavakarelius su programėliomis vaikams ir k.

Piažai prie Golfo srovės šildomo Atlanto MONUMENT BEACH, pasiekiamas per 5 minutes pėsčiomis; SILVER BEACH, gražiausias Cape Cod per 10 minučių automobilu. Vasarotojus be automobilų nuveža ir parveža savininkai. Sezone pradžia birželio 17 d. S. M. LUSYS C/o Villa "MESKA" 42 Beach St., Monument Beach Cape Cod, Mass.

COSMOS TRAVEL BUREAU

Skelbia

1961 m. EKSKURSIJĄ

Į LIETUVĄ

apžiūrėti miestus—

Aplankyk gimines

Specialinės grupinės kelionės

ruošiamos lėktuvais ar laivais

Vietų skaičius ribotas

REIKIA Rezervuoti IŠ ANKSTO

Mes taip pat padedam atk-

liauti jūsų giminės iš USSR

SMULKESNIŲ ir PILNESNIŲ

INFORMACIJŲ

rašykite ar skambinkite

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.

45 West 45th Street

New York 36, N. Y.

Tel. Circle 5-7711

SENIAUSIAS IR LABIAUSIAS

PATIKIMAS kelionių biuras

MES NEŠĖME LAISVĘ

Hamiltono bendrovė Rūta daliai atspausdino PETRO K. PLESKEVICIAUS atsiminimus MES NEŠĖME LAISVĘ. Knyga gražiai išleista, turi 139 puslapius. Joje aprašyta Pirmo Pasaulinio Karo pradžia 1914-1915 mm., lietuvių gyvenimas po rusų caru, vokiečių okupacija ir LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBES paskelbimas, savanorių gyvenimas, mūšiai karo lauke su Lietuvos priešais—bolševikais, lenkais ir bermontininkais. Įdėtas svarbesnių mūsų vietų žemėlapis ir autorius nuotrauka. Knygą išleido pats autorius, Lietuvos kariuomenės savanoris—kūrėjas ir laisvės kovų invalidas. Knyga įdomi, tinka visiems kaip seniems taip ir jauniems. Užsisakę šią knygą paremsite netekusį sveikatos Lietuvos karo invalidą. Knygą užsisakyti:

P. PLESKEVICIUS, 193 East Ave., No. Hamilton, Ont., Canada Pastaba: Už \$2.00 autorius atsiųs tą knygą ir pridės Michalos pranašystes.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje

Jungia lietuvius bendram lietuviškam darui, aušlėja tautinį solidarumą, rūpinasi išlaikyti lietuvių ir remia kovas dėl Lietuvos laisvos ateities.

SLA GYVYBES APDRAUDA IKI \$10,000.

SLA—TAUPOMUJI APDRAUDA IKI \$10,000 dešimčiai ir dvidešimčiai metų ypatingai naudinga jaunimui. Po 10 ar 20 metų apsidraudęs gauna pilną apdraudus sumą.

SLA—mžamečių apdrauda—rimtas aprūpinimas ateitai.

SLA—SVEIKATOS ir NELAIMINGŲ ATSTIKIMŲ, apdrauda duoda pašalpos iki \$325 į mėnesį.

SLA apdrauda—SAUGI, NELIECIAMA ir NEPRARASTINA. SLA nariu galima būti nuo gimimo dienos iki gylės senatvės.

Daugiau žinių apie SLA darbus ir apdraudas galite gauti SLA kuopuose, kurios yra visose žymesnėse lietuvių kolonijose ir SLA Centre. Rašykite tokiu adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 West 30th Street, New York 1, N. Y.

MES ATLIEKAME... VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Jei Jums reikia —

- Biznio kortelių
- Spausdintų vokių
- Laiskamų atgalvųjų
- Programų ar plakatų
- Bet kokių pramogai bilietų
- Draugijoms įstatų ar blankų

"Keleivio" spaustuė padarys Tamstoms viską ir prišius. Prašome kreiptis šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.

